

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

Letnik XVIII.

V Ljubljani, maja 1901.

5. zvezek.

Četrta nedelja po Veliki noči.

I. Sv. Duh nas prepričuje greha, pravice in sodbe!

Sveti Duh bo prepričal svet greha, pravice in sodbe! Jan. 16. 8.

Sveti Duh bo prepričal svet greha, pravice in sodbe — te besede Jezusove so se začele izpolnjevati kmalu po njegovem vnebohodu, izpolnjujejo se še danes in bodo veljale do konca sveta. Sv. Duh je prišel nad apostole, kakor jim je Jezus obljubil, razsvetlil jih je in jih potem podpiral v oznanovanju Jezusovega nauka in kakor apostole, podpira še dandanes njihove naslednike, škofo, in vso katoliško cerkev. In tisoči in tisoči čudežev, ki so jih storili apostoli in drugi svetniki, vsi so delo sv. Duha, ki ž njimi vsakega prepričuje, da je Jezus Kristus Sin živega Boga in da je On sam ustanovil svojo cerkev. S tem pa ob enem sv. Duh tudi svet prepričuje greha, ker vsi niso verovali v Sinu božjega. Kajti če je bil Jezus pravi Bog, potem je bil strašen greh, da so Judje njegov nauk zavrgli in da še dandanes toliko ljudi noče živeti, kakor je Jezus učil. Sveti Duh pa prepričuje dalje svet tudi pravice. Kajti če nas je Jezus odrešil greha ter nam zaslužil milost, da zdaj lahko pobožno živimo in pridemo v nebesa, potem se pač nihče ne more drugače zveličati, kakor le z milostjo, katero mu dá Jezus. Kar pa svet imenuje pravico, to ni prava pravičnost, ampak dostikrat le pregreha. In čem bolj se svet obrača od Jezusa in njegove sv. cerkve, tem več goljufije in pregrehe je na svetu, čednost in pravica pa zginja. Slednjič prepričuje sveti Duh svet sodbe. Če bo namreč svet tako napredoval po potu hudobije in pregrehe, potem ga čaka enkrat strašna sodba. Pa nikar ne glejmo

na svet, to je na druge hudobne ljudi, ampak poglejmo danes nekoliko sami na-se, kaj ti tudi vsakega izmed nas pripričuje sv. Duh greha, pravice in sodbe. To si bomo danes nekoliko bolj natanko ogledali in premislili.

I. Dosti je takih kristijanov, ki so v oziru svojih grehov več ali manj slepi. Mislijo, da nimajo skoraj nobenega greha, in tiste grehe, katere vendar še spoznajo in se jih tudi spovejo, imajo pa za majhno stvar in mislijo, da se jim zastran njih ni treba bati sodbe. Pa dragi kristijani, če bi mi poslušali glas sv. Duha, on bi nas pač vse drugače prepričal naših grehov. Sv. Duh govori k nam zlasti v pridigah in krščanskih naukah, pa po naši lastni vesti. Če bi tedaj ti, dragi kristijan, hotel poslušati ta glas sv. Duha, potem bi kmalu spoznal, koliko grehov si že storil in koliko jih še imaš na svoji ubogi duši. Sv. Duh ti pravi, da je dal Bog deset božjih zapovedi, in da stori vsakdo greh, kdor prostovoljno prelomi katero teh zapovedi, bodisi v mislih, besedah, željah ali pa dejanju. In zdaj pa vprašaj samega sebe, kolikokrat si že prelomil kako božjo zapoved, in sv. Duh te bo prepričal tvojih grehov in ti pokazal, koliko jih imaš.

Ali pa če včasih cele dni prav nič na Boga ne misliš, svoje vsakdanje molitve opuščáš ali površno opravljáš, in so tvoje misli pri molitvi Bog vé kje, morda celó pri grdih stvareh, ali ti potem skazuješ Bogu čast, ki si mu jo dolžan, ali potem izpolnjuješ prvo božjo zapoved? In če si do svojih starišev surov in trmast, in jih nočeš nič ubogati, jim odgovarjáš in jih jeziš s svojo trmo; in če na svoje otroke nič ne paziš in pustiš, da tvoji posli nesramno govoré in uganjajo druge grdobije, ali morda niso to grehi zoper četrto božjo zapoved? Radi vsake majhne stvari se precej zjeziš in v jezi preklinjáš, pa cele dni ostaneš v jezi, in morda mesece in leta živiš s svojim sosedom v sovraštvu, ali se s tem nič ne pregrešiš zoper peto božjo zapoved? In kolikokrat nesramno govoriš, paseš take misli in želje v svojem srcu in s svojimi očmi brez sramežljivosti okoli gledaš, pa od drugih do sebe kaj nespodobnega pripustiš — o hujših stvareh ne maram govoriti — tako delaš, pa boš potem rekel, da nimaš nobenega greha zoper šesto božjo zapoved?

Da, dragi kristijan, ko bi ti le poslušal glas sv. Duha, ko bi med pridigo in krščanskim naukom pazil, ne pa tako delal, kakor bi to ne bilo za-te, in ko bi potem tisto, kar slišiš v cerkvi, sam

na-se obrnil, potem bi te pač sv. Duh prepričal, koliko grehov si že storil in koliko jih še imaš.

On bi ti pa tudi pokazal, kako strašno hudo je greh in kakšne nasledke ima. Pa pravi včasih kak kristijan: Seveda sem bil parkrat pijan, in pri grdih mislih sem rad ostajal in enkrat nisem bil v nedeljo pri sv. maši, pa saj to ni nič takega, to še ni tako hudo. Sv. Duh pa vse drugače pravi. On pravi, da z vsakim smrtnim grehom neskončno razžalimo svojega Boga, da je bil vsak smrten greh vzrok Jezusovega trpljenja in njegove britke smrti na križu. On pravi, da je neskončno dobrotljivi in usmiljeni Bog zaradi enega samega smrtnega greha pahnili angele iz nebes v pekel, spodil prva dva človeka iz raja in ju že na tem svetu strašno kaznoval. Sv. Duh nam pravi, da je en sam smrten greh tako grozen, da Bog vsakega, ki v njem umre, kaznuje z večnim pogubljenjem. Kdo bi se še tedaj upal reči, da je smrten greh majhna stvar? O, dragi kristijan, ki si tako lahkomiselo, ko bi ti mogel v pekel pogledati in tam zavržene vprašati, zakaj toliko trpé, zvedel bi, da je to strašno trpljenje prišlo nad nje zaradi smrtnega greha, v katerem so umrli. In če bi to zvedel, ali bi še mogel reči, da je smrten greh majhna reč?

Sveti Duh te pa ne prepričuje le greha, ampak On ti pové tudi vzrok tvojih grehov. Jezus pravi v današnjem evangeliju: *Sv. Duh bo prepričal svet greha, ker niso v me verovali.* Vidiš, dragi kristijan, to je tudi pri tebi vzrok tvojih grehov, da ne veruješ v Jezusa. Kaj, mi praviš, jaz, da ne verujem v Jezusa? Jaz sem, hvala Bogu, kristijan, in sem vedno vse veroval, kar je Jezus učil, in kar nam sv. katoliška cerkev zapoveduje verovati. Že prav, pa glej, tvoja vera ni bila živa, ampak mrtva, drugače bi se bil gotovo smrtnega greha kolikor mogoče varoval. Ali pa mi sam povej: Če bi bil ti popolnoma prepričan, da je greh edino hudo, hujše, kakor bolezen, nesreča in smrt, kako bi pač mogel tako lahkomiselno storiti toliko grehov? Ako bi si prav živo mislil, da te Bog povsod vidi, in da bo enkrat tvoje grehe strašno kaznoval, kako bi se pač upal delati take grehe pred vsegavidnim božjim očesom, katerih bi te bilo sram pred vsakim poštenim človekom!

Da, dragi kristijani, če bi mi poslušali glas svetega Duha, potem bi spoznali, koliko grehov smo že storili in koliko jih še imamo; videli bi pa tudi, da dostikrat zaradi tega grešimo, ker imamo premalo živo vero, ker po tem delamo, kar nas hudobni

svet uči in naše lastno poželenje, ne pa tako, kakor zahteva od nas ljubi Bog in sv. vera.

II. Sv. Duh nas pa drugič tudi prepričuje pravice. On nas uči, kaj je prava in popolna pravičnost in nas prepričuje, da mi nimamo take pravičnosti.

Marsikak kristijan svoje grebe prezira in zmanjšuje, a svoja dobra dela pa po navadi precenjuje in povečuje. Ker gre redno vsako nedeljo k sv. maši, morda celó vsak dan moli rožni venec in semtertja dá tudi kaj vbogajme, si že misli: Sem že dober, nebesa mi ne morejo uiti. Če si tudi ti, dragi kristijan, imel katerikrat take misli, potem le poslušaj, kaj uči sv. Duh o pravi pravičnosti, in potem pa primerjaj ž njo svojo pravičnost in pobožnost, in boš videl: sv. Duh te prepriča, da se moraš vse drugače prizadevati, če hočeš biti v resnici pravičen.

Že v starem zakonu primerja sv. Duh pravičnega z drevesom, ki prinaša sad o pravem času; in naš Zveličar sam je ravno tako rekel. Da bo pa drevo, recimo jabolko, rodilo dober sad, ne sme biti suho, ampak mora biti takorekoč živo in mora biti tudi cepljeno in požlahtnjeno. In tako moraš tudi ti, dragi kristijan, ako hočeš biti pred Bogom pravičen, pred vsem imeti življenje, ne smeš biti mrtev, namreč na svoji duši, in moraš biti požlahtnjen, z eno besedo: ti ne smeš imeti smrtnega greha, ampak moraš biti v milosti božji. Kajti dokler si v smrtnem grehu, toliko časa so vsa tvoja dobra dela pred Bogom mrtva in nimajo nobenega zasluženja za nebesa. Dobro si tedaj zapomni: Če si v smrtnem grehu, če živiš v sovraštvu s svojim sosedom, ali imaš s kom pregrešno znanje, in imaš navado pijančevati, pa se pri vseh teh svojih grehih zanašaš na to, da morda nekoliko moliš — pa kako, in v nedeljo v cerkev hodiš, in včasih kaj vbogajme daš, in misliš, da si zaradi teh dobrih del že rešen, se jako motiš. Seveda je bolje, da moliš in hodiš v cerkev, kakor pa da bi vse pustil; ampak, dokler živiš ti v takih grehih, nima nobeno tvoje dobro delo zasluženja za nebesa, in če v takih grehih umrješ, boš vkljub svojim dobrim delom brez rešitve vekomaj pogubljen.

Dobro drevo mora imeti tudi sad, in sicer veliko in dobrega sadu. Drevo, ki ima samo listje in cvetje, pa nič sadu, ali pa malo in še tisto ničvredno, tako drevo ni dobro. In tako moraš biti tudi ti, dragi kristijan, ako hočeš biti v resnici pravičen, ne samo v milosti božji, in ne smeš le nobenega slabega sadu prinašati, to je storiti kak smrten greh, ampak moraš storiti dosti dobrih

d e l. Pred vsem moraš delati tista dobra dela, katera Bog najprvo od tebe zahteva, tedaj izpolnjevati božje in cerkvene zapovedi in svoje stanovske dolžnosti. Če si pa prizadevaš za pravo pravičnost, boš pa storil še druga dobra dela. Ti ne boš le svojih vsakdanjih molitev opravljaj, ne-le v nedeljo v cerkev šel, ampak boš tudi večkrat čez dan pri svojih opravilih obrnil svoje srce k Bogu in se nanj spomnil; boš tudi, če bo le količkaj časa, včasih tudi v delavnikih šel k sv. maši. Ti se ne boš le o zapovedanih postnih dneh postil, ampak boš večkrat samega sebe zatajeval, krotil svoje počutke, svoje oči in brzdal svoj jezik. Ti boš zlasti rad svojemu bližnjemu pomagal, ga tolažil v njegovem trpljenju, boš do njega prijazen in ljubezniv.

Če ima pa tudi drevo dosti sadu, pa vse je piškavo in črvivo, ali bo gospodar s tem zadovoljen? Gotovo ne! Vidiš, dragi kristijan, tako tudi tvoja dobra dela ne smejo biti piškava, to se pravi, ti ne smeš dobro delati iz slabega namena, da bi te ljudje videli in hvalili, ampak vse iz dobrega namena, da bi Bogu veselje napravil.

Zdaj se pa vprašaj enkrat, dragi kristijan, ali si tako dobro drevo v vrtu božjem, ali si res pravičen kristijan po volji božji? Oj, morda ti manjka že prve in najpotrebnejše lastnosti, morda namreč nisi v milosti božji, ampak živiš v smrtnih grehah. Potem pač nisi pravičen kristijan, ampak gnjusoba v očeh tvojega Boga. Pa če si tudi v milosti božji, kakšen sad pa prinašaš? Ali storiš res dosti dobrih del? Glej, ljubi Bog ti daje toliko priložnosti vsak dan, vsako uro kaj dobrega storiti; kako porabljaš te priložnosti? Beri v življenju svetnikov, s kako gorečnostjo in vnemo, s kolikim zatajevanjem in trudom so delali dobra dela; ti pa si tako len in mlačen in puščaš toliko priložnosti vnemar; in če kaj dobrega storiš, n. pr. moliš, kako slabo, raztreseno in zaspano opraviš to.

In koliko dobrih del dostikrat storiš iz slabega namena, da bi te ljudje hvalili, ali pa iz ljubezni do samega sebe: in kako malo iz prave ljubezni do Boga.

Vidiš, dragi kristijan, tako tudi tebe sv. Duh prepriča pravice, ki bi jo moral imeti, pa je nimaš. Današnji evangelijski ti pa tudi pové vzrok tega v Jezusovih besedah: *Kajti jaz grem k Očetu*. Ako bi tudi ti večkrat pomislil, da je šel tvoj Zveličar pred teboj k nebeškemu Očetu, da bi tamkaj tebi pripravil stanovanje, in da boš tudi ti enkrat tja prišel, potem bi si pač bolj prizadeval, dobro delati. Ko bi ti večkrat pomislil, da si na potu v večnost, da si

vsak dan bližje groba in večnosti, da je ta dan morda zadnji tvojega popotovanja in da boš moral enkrat pred Bogom dajati strog odgovor, ali bi potem še tako lahkomišelnostno grešil in v grehih živel? Ali bi potem pustil dan za dnevom, ne da bi storil kaj dobrega? Ali bi potem tudi svoje molitve tako slabo in površno opravljal? In če bi pomislil: »Jaz grem k Očetu! Za vsako dobro delo, ki ga storim iz ljubezni do Boga, me čaka enkrat plačilo v nebesih«; ali bi ti potem še tako vnamar puščal priložnosti k dobrim delom, ki ti jih daje ljubi Bog? Pa ravno tega manjka, ti premalo misliš na večnost, na svojega Boga in na nebesa, in zato te sv. Duh prepričuje, da nimaš prave pravičnosti.

III. Slednjič nas sv. Duh tudi prepričuje s o d b e. In tudi v tem se marsikak kristijan jako moti in misli: Saj ne bo sodnji dan tako hudo; saj ljubi Bog je dober in usmiljen, mi bo že takrat malo pregledal.

Kdor tako misli, naj gleda, da se ne bo zmotil in samega sebe goljufal. Kajti sv. Duh nas vse drugače prepričuje s o d b e. On pravi, da bo ta sodba pravična, brez usmiljenja in strašna. Brez števila velikokrat nam pripoveduje sveto pismo o sodbi, ter nam pravi, da bo konec sveta prišel naš Sodnik v oblakih neba z vsem veličastvom in obdan od svojih angelov, in da bo sodil žive in mrtve, ter dobro poplašal, hudo pa strašno kaznoval z večnim pogubljenjem. Pri tej sodbi se ne bo dalo nič prikriti, ne bo nič pomagalo tajiti, kajti Sodnik je vsegavedni Bog, kateremu ni nič skrito, in ki vidi v srce človekovo; takrat se ne bo dalo vbežati, kajti On je vsegamogočen; takrat ne bo več dober in usmiljen, ampak le pravičen, kajti njegova ljubezen in potrpežljivost do grešnika je minila.

Kako strašna bo ta sodba posebno za vsakega kristijana, to pové Jezus sam v današnjem evangeliju, ko pravi: *Sv. Duh bo prepričal svet s o d b e, ker je vojvoda tega sveta, to je satan, že obsojen.* Zakaj pa bo zaradi tega naša sodba hujša? Glej, dragi kristijan, sveta vera te uči, da je bil satan v začetku dober in svet angel, zaradi enega samega greha pa je postal tako grd in nesrečen. Ti tedaj veš, kako strašen mora biti greh, ki je iz angela naredil hudiča; ti veš, kako strašno Bog greh kaznuje, kajti ista kazen, večno pogubljenje, ki je zadela satana, čaka tudi grešnika. V svetem pismu je namreč zapisano, da bo Jezus takrat rekel tistim, ki bodo stali na levici: *Poberite se spred mene prekleti v večni ogenj, ki je pripravljen satanu in njegovim angelom.* (Mat. 25, 41.) To vse,

dragi kristijan, ti dobro veš, in vendar ne nehaš delati greh za grehom. Gorjé ti, kaj te čaka! Ali pa morda misliš, da bo Bog, ki je svoje ljubljence, angele, tako strašno kaznoval, tebi prizanesel, ko si vendar videl, kakšna kazen je satana zadela in si vendar tudi ti izbral njegov delež. Videl si, da je satan tvoj največji sovražnik, ki le gleda, kako bi te pogubil in ravno tja pripravil, kjer je on sam, pa vendar si bil njegov hlapec, Bogu pa nisi hotel služiti. Da, še potem, ko je že Jezus za-te umrl na sv. križu ter te s svojo smrtjo rešil greha, večnega pogubljenja in hudičeve oblasti in ti odprl nebesa, še potem si se vnovič podal v satanovo oblast, si kri Jezusovo takorekoč z nogami teptal, si se odpovedal nebesom in si se zopet zapisal peklu. In če ti zdaj v smrtnem grehu umrješ in v takem strašnem stanu stopiš pred svojega Sodnika, ali res misliš, da bo tvoja sodba lahka, ali si res upaš in se zanašaš, da bo Jezus milostljiv Sodnik? Ali veš, da pravi sveti apostol Pavel: *Strašno je pasti v roke živega Boga.* (Hebr. 10, 31.)

Dragi kristijani! To so resne stvari, katerih nas prepričuje sv. Duh: greha, kako zlo je, pravice, kako malo je imamo, in sodbe, kako strašna bo. Da, če nas pa sveti Duh tako resnih in strašnih reči prepričuje, kako ga pa more Jezus imenovati Tolažnika? Saj je rekel v današnjem evangeliju: *Kadar pride Tolažnik sv. Duh, bo prepričal svet greha, pravice in sodbe.* Ali je mar za bolnika tolažba, če mu rečem: Prijatelj, s teboj ne bo dolgo; če bo šla tvoja bolezen tako naprej, boš kmalu tam, kamor vsakega enkrat ponesó; ali je mar to zanj tolažba? Poglejmo!

Mislite si, da k nekemu bolniku prideta dva zdravnika. Prvi ali nič ne zna, ali pa noče odkritosrčno govoriti, si ne upa bolnika ostrašiti, pa mu dá ničvredno zdravilo, ki ima dober in sladek okus, in mu pravi: Le dobre volje bodi, to je majhna bolezen, malo si se prehladil, pa bo kmalu prešlo, boš kmalu dober. Drugi zdravnik pa bolezen natanko preišče in pravi bolniku: Prijatelj moj, ta bolezen je nevarna; če ti hitro ne pomagam, boš umrl. Zato ti bom zapisal pa to-le grenko zdravilo, pa je moraš pridno jemati in se vsake pijače zdržati, če nočeš umreti. Če me boš pa ubogal, boš čez nekaj tednov zopet popolnoma zdrav, kakor riba. Kateri teh dveh zdravnikov je bolnika v resnici potolažil? Kaj ne, drugi, ki mu je naravnost povedal, kako je ž njim, kaj ga čaka.

Vidite, dragi kristijani, enako je tudi z nami. Mi smo bolni na svoji duši. In svet, lahkomiselni in hudobni ljudje, so precej

pri roki ter pravijo: A, tvoji grehi nimajo nič v sebi, saj včasih tudi kaj dobrega storiš. Pa kaj boš poslušal, če ti v cerkvi pravijo, da ne smeš pregrešnega veselja uživati, ne v grešnem znanju živeti. Pojdi, pojdi. Vživaj! Saj za to smo pa vsvarjeni, to mora tako biti, saj drugi in druge tudi tako delajo. — Dragi kristijan! To je slaba tolažba za te; če boš poslušal glas takih zapeljivcev in se jim udal, pogubljen si na veke! Sveti Duh pa ti drugače pravi: Ti si bolan, ti imaš dosti grehov, morda celó smrtne grehe na svoji duši; če ti grešno veselje tvojega slabega znanja naprej uživaš in v njem umrješ, ne bo se ti dobro godilo pri sodbi. Toda, če se boš poslužil pomočkov, ki ti jih svetujejo v cerkvi, ozdravel boš na svoji duši, znebil se boš svojih grehov, in potem smeš z zaupanjem pričakovati sodnjega dneva!

Kateri glas boš pa poslušal, dragi kristijan? Ali boš mar res ubogal glas hudobnih ljudi in zapeljivcev? Kaj ne, da ne! Pač pa si boš k srcu vzel glas sv. Duha ter njega poslušal. Saj vendar vem, da nočeš sam sebi slabo, da več verjameš sv. Duhu, ki ti dobro hoče, kakor pa zapeljivcem, ki gledajo, kako bi te nesrečnega storili in pogubili. Pa veš, kaj ti bo veliko pomagalo, da se boš ložje greha varoval, da boš v resnici pravičen in lahko z zaupanjem pričakoval sodnjega dneva? Zdaj, ko še živiš, in si na tem svetu, se včasih spomni na sodbo. Če boš prav premislil, kako strašno te bo enkrat Bog kaznoval zaradi tvojih grehov, če si boš k srcu vzel, kaj te čaka, ako ne boš poslušal glasu sv. Duha, ki te prepričuje greha, pravice in sodbe, potem se boš gotovo smrtnega greha iz vse svoje moči ogibal. Saj pravi sv. pismo: *Človek, pri vseh svojih delih se spominjaj poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil!* Amen.

M. K.

2. Dar govora.

Vsak človek bodi hiter k poslušanju, kesen pa h govorjenju. Jakob 1, 19.

Današnja nedeljo nam sveta cerkev velí brati berilo iz lista sv. Jakoba, ki je polno važnih naukov za življenje. Sveti Peter pravi koncem svojega družega lista (II. Pet. 2, 16), da so nekatere besede v listih sv. Pavla težko umevne, in da so jih neuki ljudje napačno razlagali. Sv. Avguštín pravi, da se tiste besede nanašajo na nauk o opravičenju iz vere; te besede so nekateri napačno

razlagali ter jim pripisovali pomen, katerega jim apostol, ali bolje rečeno, sv. Duh ni dal. Opiraje se na to slabo in krivo razlago, so jeli nekateri učiti nauk, ki je v popolnem nasprotju s katoliškimi resnicami, nauk namreč, da vera sama brez dobrih del že zadostuje k zveličanju. Da bi pridobil nevernike za krščanstvo in ponižal prevzetne farizeje, ki so se tako pogostoma upirali naukom Jezusovim, učil je sv. Pavel le, da sama obredna dela Mojzesove postave ne zadostujejo, ako se ne veruje v Kristusa; toda glejte, radi tega apostolovega nauka so se vzdignili nekateri krivoverci ter učili pogubonosni nauk, da vera sama brez izpolnjevanja zapovedi, brez kakih dobrih del že zadostuje k zveličanju. Kot tak nevešč učenik je slovel čarovnik Simon. Temu krivemu nauku so se takoj uprli štirje apostoli: sv. Peter, Jakob, Janez, Juda ter pisali, navdihnjeni po sv. Duhu, svoje liste. Nikake podlage pa nima trditev, da so ti štirje sveti možje v svojih listih pobijali sv. Pavla; kajti ta apostol je že sam zavračal te nauke s tem, da je mnogokrat poudarjal v svojih listih, da bo Bog sodil vse ljudi po njih delih; pač pa so apostoli nasprotno naperili svoje liste na one, ki so liste sv. Pavla in druga poglavja sv. pisma krivo razlagali.

Premišljujmo danes berilo sv. Jakoba. Pisal je ta sv. mož po navdihnjenju sv. Duha, radi tega, da bi zagovarjal dobra dela; on nas svari (kajti pisal je v naš pouk) pred slabimi deli, med katera prišteva tudi grehe, ki jih stori človek s svojim jezikom. V tretjem poglavju svojega lista govori bolj podrobno o tem; toda v prvem poglavju, iz katerega je vzet današnji list, nam svetuje: *Bodi hiter k poslušanju, kesen pa h govorjenju*. Te besede so za nas velike važnosti, ker nas učé, da moramo prav rabiti dar govora; ne bo torej odveč, ako jih bolj natanko premišljujemo.

I. Dar govora je eden izmed tistih velikih darov božjih, ki so v ponos in diko naši naravi. S pomočjo jezika moremo kot družabna bitja drug drugemu izražati svoje misli in čuvstva. Podobni smo po tem daru Vsemogočnemu, ki se je razodel samega sebe, svojo voljo in zapovedi z besedami. Storil je to v stvarjenju sveta. *Rekel je, in je bilo; on je ukazal, in je bilo ustvarjeno*. (Ps. 148.) *Po besedi Gospodovi so nebesa utrjena in po duhu njegovih ust vsa njih lepota*. (Ps. 32.) Odprimo knjigo stvarjenja, in zopet naletimo v nji na besede: *In Bog je rekel; in po vsaki besedi se je pokazal nov del stvarstva v svoji lepoti in dovršenosti*. Ko je razodel svojo voljo in resnice ljudem, je govoril ali

naravnost sam, n. pr. po prerokih, ali pa po onih, katere je postavil v to, da oznanujejo drugim, kar so slišali od njega samega. V listu sv. Pavla do Hebrejcev beremo namreč: *Velikokrat in po mnogih potih je nekdanj Bog govoril očetom po prerokih, poslednjič tiste dni nam je govoril po Sinu.* (Hebr. 1.)

Sveti Janez evangelist nam popisuje skrivnost včlovečenja Gospodovega na način, iz katerega se dá sklepati, da se je vršila po govorjenju ali besedah Gospodovih. Oni, ki se je včlovečil, je Beseda božja; od vekomaj je prebivala pri večnem Očetu, toda ni se še razodela na zunanje. Toda v polnosti časa se je Beseda na zunaj razodela, postala meso ter prebivala med nami. Zategadelj se imenuje Sin božji, ki je prišel na ta svet, včlovečena Beseda. Misel, ki je bila od vekomaj takorekoč v duhu Očetovem, ki tudi izhaja iz Očetovega razuma, je torej vzela na-se vidno obliko, v kateri naj bi jo človek sprejel; in tistim, ki so jo sprejeli, dal je oblast biti otrokom božjim. Taka je torej skrivnost včlovečenja, skrivnost Besede božje.

V sv. pismu beremo, da so se čudeži Gospodovi godili na besede, da bolj na besede, nego vsled kacega dejanja, kar je potrdil evangelijski stotnik sam, ko je rekel, da ni treba navzočnosti Jezusove, nego le besede iz njegovih ust, in hlapec bo ozdravljen. *Reci le besedo in hlapec moj bo ozdravljen* (Mat. 8, 8.) Gobovemu je rekel Jezus: *Hočem, bodi očiščen;* in ko je bil izrekel, so mu precej gobe prešle in je bil očiščen. (Mark. 1, 41, 42.) Ravno tako je rekel mrtvoudnemu: *Vstani,* in on je takoj vstal. (Mark. 2, 14.) Slepcu pa je rekel: *Spreglej,* in takoj je spregledal (Luk. 18, 51.) Ko je obudil Lazarja od smrti, je zavpil z velikim glasom: *Lazar, pridi vèn; in kateri je bil umrl, je zdajci vèn prišel.* (Jan. 11, 43.) Da, lahko se je čudilo ljudstvo Njegovim besedam, še bolj pa čudežem, ki so se vršili po njih.

Svoji sv. cerkvi, ki naj bi nadaljevala njega delo, daje Jezus Kristus oblast govora. Cerkvi nalaga, da pridiguje in uči, t. j. da rabi jezik, ko razlaga resnice, katere ji je razodel. *Pojdite in učite,* je slovesna zapoved, katero je dal apostolom, ko jih je razposlal. — *Vera je iz poslušanja, poslušanje pa po Kristusovi besedi.* (Rimlj. 10, 17.); tako je po besedah sv. Pavla naloga svete cerkve v poučevanju in spreobračanju duš. *Oznanuj besedo!* (2. Tim. 4, 2.) je opomin, katerega daje svojemu učencu sv. Timoteju, ko mu našteva dolžnosti škofovske časti, katera ga je doletela. Ko je prišel sv. Duh na binkoštni praznik nad sv. apostole, je prišel v

podobi gorečih jezikov, znanečih notranji dar modrosti v govorjenju, katerega je ravno takrat prejela sv. cerkev; kajti ravno o tem sv. Duhu beremo v modrostnih bukvah: *Gospodov duh je napolnil vesoljni svet in njemu, ki vse obsega, je znan vsaki glas.* (Modr. 1, 7.) Iz tega se dá sklepati, kako važna je služba svete cerkve, katera rabi dar, ki ga ji je slovesno podelil sv. Duh; ta dar je sredstvo, s katerim oni, ki poznajo resnice božje, tiste drugim oznanujejo.

Toda cerkev ne rabi daru govora samo v pridiganju, ampak rabi ga kot bistveni del v podeljevanju zakramentov. Besede so oblika njenih zakramentov, ono, kar daje življenje in veljavo zunanjemu delu ali tvarini zakramentovi. »Vzemi proč besedo«, pravi sv. Avguštin, »in kaj je voda, ako ne voda«. Beseda se pritakne tvarini, ki postane na ta način zakrament; beseda postane tako-rekoč vidna. (14. Tract. in Joann. 80, 3.) Kakšno moč in učinek ima pač beseda duhovnika, ki podeljuje sv. zakramente. Spregovori besedo: »Krstim te«, »Odvežem te«, in v tem trenutku postane človek brez greha.

Molitev je pogovarjanje človeka z Bogom. Bog sicer ne potrebuje naših ubogih besedi, ker on vé za vse stvari, tudi najbolj skrite; torej ni neobhodno potrebno, da bi mu morali le s pomočjo jezika razodeti svoje potrebe; vendar pa želi, da se mu v molitvi daruje jezik, in on sprejme in poplača to žrtev. Vsaj pravi psalmist: *Moja molitev pridi kakor kadilo pred tvoje obličje, vzdigovanje mojih rok bodi kakor večerna daritev.* (Ps. 140.)

Čemu pa pripovedujem vse to, predragi v Kristusu? Radi tega, da dokažem važnost tega daru božjega in da z navedenimi slovesnimi dokazi še bolj povdarjam potrebo, oprezno se posluževati tega daru. *Bodi kesen h govorjenju*, ne veš namreč, preljubi kristijan, kako velika je nevarnost za-te, ako nepremiselno rabiš ta dar božji. Tvoje besede se bodo preresetavale na dan sodbe; *od vsake prazne besede* (Mat. 12, 36.) *bo treba dajati odgovor.* Ne govori torej brez potrebe, temveč bodi kesen h govorjenju in pazi, kaj govoriš. Nekatere božje zapovedi govore, kakor veste, neposredno o jeziku, n. pr. druga, katera prepoveduje po nemarnem izgovarjati božje ime; ali osma, ki prepoveduje zoper bližnjega krivo pričati. Po vsi pravici se sme soditi, da ljubezen do Boga in do bližnjega urejuje prav tako besede, kakor misli in dejanja; kakor namreč velevala, kaj se mora misliti in storiti Bogu in bližnjemu, tako velevala tudi, kaj se sme govoriti o Bogu in bližnjem. Kadar prosimo Boga za odpuščanje grehov, ponižamo se pri spo-

vedi, ko priznavamo, da smo hudo grešili v mislih, besedah in dejanjih. Govoreč o jeziku, pripoveduje nam sv. apostol Jakob, ki nas tako zelo opominja, da moramo biti kesni h govorjenju, koliko dobrega se more ž njim storiti, in nasprotno pa tudi, koliko hudega. Pravi namreč: *Ž njim hvalimo Boga in Očeta; in ž njim kolnemo ljudi, ki so vstvarjeni po božji podobi. Iz enih ust pride hvala in kletev. Ni prav, bratje moji, da se to tako godi.* (Jak. 3, 9.)

II. Preljubi v Gospodu! Vsi veste za napake, katerih se moramo ogibati v govorjenju in kako moramo brzdati svoj jezik. Ravnokar smo omenili, da imamo zapovedi, ki neposredno zapovedujejo, da se mora jezik brzdati; prva je na prvi plošči ter zadeva dolžnosti do Boga; druga je pa na drugi in zadeva dolžnosti do bližnjega. Greh, ki je zeló razširjen, kar priča žalostna vsakdanja skušnja, je laž. Ta greh prepoveduje osma zapoved in sicer še posebej v toliko, v kolikor je zoper našega bližnjega, zoper katerega ne smemo krivo pričati; prepoveduje pa ta greh že naravni zakon sam, katerega imamo zapisanega v svojem srcu in zoper katerega grešimo, kadarkoli drugače mislimo v srcu in drugače govorimo; kajti Bog je dal vsakemu človeku čut, s pomočjo katerega more razločevati, kaj je resnica in kaj laž; vsak čuti, da dela prav, kadar govori resnico, in slabo, kadar laže; pregreši se zoper postavo, katero nosi zapisano v srcu.

Drug znaten greh, ki se stori z jezikom, je kletvina, bogokletstvo in brezbožno govorjenje. Kazen, ki je pridana tej prepovedi, bi morala že sama na sebi naznanjati, kako potrebno je brzdati jezik. Glasi se namreč prepoved: *Ne smeš po nemarnem imenovati ime Gospoda, svojega Boga; kajli Gospod ne bo smatral onega za nedolžnega, ki po nemarnem imenuje ime Gospoda svojega Boga.* (II. Moz. 20, 7.) In vendar, kako hudo se zanemarja ta zapoved! Stariši mnogokrat svaré svoje otroke v jezi in mislijo, da bo njih opomin več izdal, ako osolé jezo z brezbožno kletvino. Res, to ne bi smelo biti, kakor pravi sveti Jakob. Drugi znaten greh je nespodobno govorjenje, o katerem pravi sv. Pavel, da bi se take besede še imenovati ne smele. Tudi zaradi tega greha bo treba dajati, po besedah Gospoda Jezusa Kristusa, strog odgovor pri sodbi.

Ko govorim o brzdanju jezika, ne smem zamolčati greha, s katerim se žali bližnji, t. j. slabega govorjenja o drugem. Napake, nepopolnosti drugih nam ponujajo dovolj snovi v obče- vanju. Ako bi ljudje nikdar ne govorili o napakah bližnjega, tedaj

bi bil svet veliko bolj molčeč nego je v istini; pač pa bi ne bilo s tem ničesar zgubljenega, ampak mnogo pridobljenega. Ljudje bi mislili na druge stvari in govorili le o tem, kar bi druge spodbujalo k čednosti. Slišali ste, kako lepo pripoveduje sv. Lukež v zadnjem poglavju svojega evangelija, da se je naš Gospod pridružil v podobi tujca dvema učencema, gredočima v Emavs. Izenadil ju je, pretrgal njun govor in ju vprašal: *Kakšni so ti pogovori, ki jih imata med seboj?* (Luk. 24, 17.) Predragi v Kristusu, vprašam vas, kaj bi pa rekli mi, ako bi se nam stavilo taisto vprašanje, ko občujemo z drugimi. Priznati bi morali najbrž lastno sramoto, da smo zopet govorili čez svojega bližnjega. Glejte, kako koristno je torej, da nekoliko premišljujemo pravila, katerih se moramo držati, kadar govorimo o bližnjem.

Tri pravila nam polagajo na srce duhovni pisatelji gledé govorjenja; ako bomo ta spolnovali, se bomo gotovo izognili vsakemu grehu ali vsaj večini grehov. Prvo pravilo se glasi: »Ako ne moreš govoriti dobro o svojem bližnjem, sploh ne govori o njem.« Ako misliš ti slabo o bližnjem, ali pa oni, s katerim občuješ, se navadno zgodi, da dobiš o njem predsodke in da boš najbrž tudi govoril pod uplivom tega predsodka. Morda druga oseba niti ne vé za slabost bližnjega, katero mu hočeš razodeti; tako razneseš, kar bi moral iz ljubezni do bližnjega ohraniti za-se. Drugo pravilo nam podaja sv. Bonaventura z besedami: »Ne govori v odsotnosti bližnjega ničesar, kar bi ga žalilo, ko bi bil navzoč.« Grešno je raniti z jezikom in žaliti bližnjega, ker ni pričujoč; vsaj se ne more braniti. Tretje pravilo pa je: »Ne govori nikdar o drugem kaj tacega, kar bi žalilo tebe, ako bi se o tebi govorilo.« Ljubezen zahteva, da storimo bližnjemu tisto, kar bi sami radi imeli. Tega nas uči naša lastna narava. Predragi kristijau! ravnaj se vedno po navedenih pravilih in spoznal boš, da boš moral mnogokrat zatajevati svoj jezik v občevanju z drugimi. Na ta način boš postal kesen h govorjenju, toda spolnoval boš veliko zapoved ljubezni do bližnjega.

Predragi v Kristusu! Nek pregovor, ki je sicer preprost, a ki vkljub temu dobro dokazuje potrebo zatajevanja jezika, pravi, da predno besedo spregovoriš, si njen gospod; ko si jo pa zgovoril, postaneš njen suženj. Ni li to resnica? Dokler imaš besedo le v srcu, si njen gospod, jo imaš v oblasti. Če je nisi še izustil, nima nikake moči, je takorekoč mrtva in nima nikakega upliva. Toda vse drugo je, če si jo pa že zgovoril; postal si njen suženj,

dal si ji prostost, oblasti čez njo nimaš nikake več. Beseda je postala neodvisna od tebe in zaman je tvoje prizadevanje, da bi se nazaj povrnila. Ona bo pričala zoper tebe in ti povzročila morda nahužše posledice. Pazi torej na svoj jezik in rajše molči, kakor da bi kaj slabega govoril.

Preljubi v Gospodu! Spominjajmo se vedno, da smo prejeli dar govora od Boga, ki ga nam je dal za to, da nam pomaga k našemu cilju. Kolikim nevarnostim pač izpostavljamo same sebe, ako ne rabimo prav tega daru božjega; koliko greha storimo lahko ž njim; pomislimo pa na drugi strani tudi, koliko dobrega moremo storiti, ako se ga prav poslužujemo: ž njim si lahko pridobimo krščanskih čednosti, ž njim delamo dobra dela, ž njim si zaslužimo lahko večno plačilo, ki nas čaka v nebesih. Kratko: ako bomo rabili dar govora v čast božjo, bližnjemu v dobroto in sebi v popolnost, smemo reči, da smo storili vse dobro, kar se dá storiti z jezikom. Res, imeniten je ta dar; saj smo po njem podobni Bogu samemu. Vsegamogočni Bog rad sprejme žrtev, ki mu jo storimo, ko ga hvalimo, častimo, prosimo; akoravno ne potrebuje naših slavošpevov. Koliko dobrega storimo bližnjemu, ako o njem vedno le dobro govorimo, ga zagovarjamo in branimo, ko ga drugi z jezikom napadajo. Marsikaterega obdaja žalost, potr je; prihitimo mu na pomoč, govorimo besede polne tolažbe za njegovo dušo. Druge tarejo telesne britkosti, težave, bolezen; tudi tem darujmo par besedi, govorimo jim, da je to volja nebeskega Očeta, da naj voljno in srčno prenašajo svoje težave, da jih za to čaka večna krona v nebesih. Za vsacega imejmo pripravljene besede, ki mu bodo res tolažilo ali zdravilo v gotovem oziru. V svojo lastno popolnost bomo rabili dar govora, ako ne bomo nikdar prelamljali ž njim kake božje zapovedi, ampak ga rajše obračali v to, da si ž njim pridobivamo čednosti. Rabimo ta dar vselej tako, da se nam ne bodo enkrat pri strogi sodbi očitali grehi, ki smo jih storili s slabim govorjenjem, ampak da se bodo naštevala dobra dela, ki smo jih delali s pravim krščanskim govorjenjem. Ako bomo tako ravnali, smemo trdno upati in se zanesiti, da nas popelje enkrat Jezus Kristus v nebesa, kjer mu bomo slavo in hvalo prepevali na vekov veke. Amen.

Dr. J. N. Sweeney — K. Lampert.

Peta nedelja po Veliki noči.

O potrebi in moči molitve.

Prositate in bote prejeli, trkajte in se vam bo odprlo, iščite in bote našli.

Mat. 7, 7.

Delo odrešenja je bilo dovršeno. Gospod Zveličar, *ki je izšel od Očeta in prišel na svet*, je zopet zapustil svet ter šel k Očetu. Ločiti se je moral od ljubih učencev ter jih same pustiti sredi razuzdanega, njim sovražnega sveta. Napovedal jim je, da se bodo morali po njegovem odhodu bojevati s hudima sovražnikoma: s hudobnim duhom in svetom. In kako orožje jim je dal v ta namen? Ali jih je morda neskončno modri Učenik poslal v boj brez posebnega orožja? Tega si ne moremo misliti. Saj je dobro poznal moč sovražnikovo in slabost učencev. *Resnično, resnično vam povem*, jim je rekel, *ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal . . . Prositate in bote prejeli.* (Jan. 16, 23.) Molitev jim je torej izročil kot orožje. To orožje pa, orožje molitve, je bilo apostolom tako potrebno, da bi brez njega ne bili mogli odbijati sovražnih napadov, pa tudi tako močno, da so ž njim premagali vsacega nasprotnika. Ravno to orožje moramo tudi mi rabiti, ker se nam je bojevati prav s tistim sovražnikom.

Kdor hoče torej biti zveličan, mora moliti; kajti: 1.) brez molitve ne moremo ničesar storiti za večno srečo; 2.) z gorečo molitvijo pa premoremo vse.

Prepričali se bomo torej, kako potrebna je molitev k zveličanju in kako močna je pred Bogom.

1. Brez molitve ne moremo ničesar storiti za večno življenje. Kako je to umeti? Mi se zveličamo, ako izpolnujemo zapovedi božje, ker Kristus pravi: *Ako pa hočeš v življenje iti, izpolnuj zapovedi.* (Mat. 19, 17.) Sveta vera nas pa uči, da vseh zapovedi božjih, vsaj težjih, iz lastne moči ne moremo izpolnjevati. Potrebujemo namreč v to pomoči božje. Bog pa nam deli svoje milosti le, ako ga prosimo. Iz tega spoznamo, da je molitev ravno tako potrebna k zveličanju, kakor pomoč božja. Vendar da nam bo to bolj jasno, premislimo, da je pomoč božja in molitev neobhodno potrebna a) grešniku za spreobrnjenje, in b) pravičnemu za stanovitnost.

a) Res je, da dobi grešnik posvečujočo milost božjo, ki ga zveliča, v zakramentu sv. pokore. Čemu torej molitev? Da more vredno prejeti ta zakrament, da more spoznati svoj grešni stan, da obžaluje svoje greh ter stori trden sklep, poboljšati se; za to mu je treba molitve. To vé sveta cerkev, zato moli vsak dan za spreobrnjenje grešnikov. Zato je molil Kristus na križu za svoje sovražnike, ki so storili največji greh, ker so križali samega Sinu božjega. In vedno je želela sv. cerkev, naj bi verni, pobožni kristijani molili za spreobrnjenje grešnikov, in z drugimi dobrimi deli klicali usmiljenje božje iz nebes in omečili srca nesrečnežem. — Sv. devica Magdalena Paciška je darovala navadno svoja spokorna dela Bogu za spreobrnjenje grešnikov. Večkrat je rekla svojim tovarišicam: »Kdo vé, če se veliko duš ne pogubi za to, ker tako malo molimo za-nje in tako malokrat Kristusovo kri za-nje darujemo nebeškemu Očetu?« Cerkveni očetje imenujejo molitev »začetek zveličanja, podlago čednostnega življenja«. Sveti Krizostom naravnost pravi, »da brez molitve ne moremo ničesar doseči, kar bi nas zveličalo«.

Ako se hoče grešnik poboljšati, mora zapustiti greh, grešno navado, strast, ki ga dela *otroka jeze božje*. Toda slovo dati grehu, ki se mu je priljubil, odpraviti grešno navado, katere suženj je postal, odpovedati se poželjenju mesa, oči, napuhu življenja, nastopiti popolnoma drugo pot... vse to — ali je lahko? O, ne! O, koliko boja je treba in premagovanja samega sebe; koliko zaprek mu stavi svet: posmehovanje, časno škodo. Vseh teh ovir iz lastne moči ne more premagati; treba mu je pomoči od zgoraj, *od Očeta luči*. In to deli Bog, če ga prosimo. Sv. Avguštin pravi, »da Bog dá svojo milost le tistim, ki za-njo prosijo.«

Kdo je storil, da se je Savel spreobrnil v Pavla? Molitev sv. Štefana. »Ko bi mučenik Štefan ne bil molil, bi danes sveta sveta cerkev ne imela Pavla«. (Sv. Avguštin.)

b) Molitev pa ni potrebna samo grešnikom za spreobrnjenje, ampak tudi pravičnim za stanovitnost.

K zveličanju še ni zadosti, da zapustimo greh in si pridobivamo čednosti, treba je na tem potu tudi stanovitno ostati. »Le kdor je stanoviten do konca, ta bo zveličan.« In zopet nas sveta vera uči, da tudi pravični potrebuje pomoči božje, brez katere bi mu ne bilo mogoče nekaterih večjih skušnjav premagati in težjih zapovedi izpolnjevati. Tudi njemu je torej treba molitve. Zato je Gospod svojim apostolom, ki so bili gotovo pravični, tako zatrjeval:

Čujte in molite, ker ne veste, kdaj je čas. (Mark. 13, 33.) Čujte in molite, da ne padete v skušnjava. Molitev jim je vedno priporočal, ker je vedel, da bi brez nje omagali v boju zoper skušnjave. Sveti Tomaž Akv. naravnost pravi, »da je človeku po sv. krstu potrebna vedna molitev, ako se hoče izveličati. Brez molitve«, pravi dalje, »ni mogoče čednostno živeti.« Odtod spoznamo, zakaj so se svetniki tako radi, tako skrbno zatekali k molitvi. Uvideli so, da sami iz sebe brez Kristusa ne morejo ničesar storiti. Kristus jim je pa rekel: *Prositate in bote prejeli.* Sveti Peter je preveč na-se zaupal. Padel je in Gospoda sramotno zatajil. Svetniki so največkrat prosili Boga, naj jih varuje, da ga ne bi žalili. Imeli so sicer trdno voljo ne grešiti, ali vedeli so, da so slabi in bodo brez pomoči božje padli. Saj pa že tudi iz lastne skušnje veš, predragi kristijan, ako se hočeš greha, katerega si največkrat storil, varovati, moraš moliti. In kolikor pobožnejše, skrbnejše si molil, toliko boljši si bil; ko si pa začel opuščati molitev, nisi izpolnjeval storjenih sklepov, služba božja ti je postala nadležna, obračal si se k posvetnemu veselju, polastila se te je mlačnost, postal si slab in — padel si, morda globoko in večkrat padel. Da, sveto pismo uči, cerkveni očetje in skušnja potrjuje, da je molitev k zveličanju potrebna. Če se torej hočeš zveličati, kristijan, moli; moli goreče in pogosto!

2. Ako pa, kakor smo videli, brez molitve ne moremo ničesar storiti za večno srečo, pa z gorečo molitvijo premoremo vse. Res, molitev je delala in dela še prava čuda. Kajti moč njena se opira na večno resnične besede Kristusove: *Prositate in bote prejeli.* O moči molitve velja, kar pravi apostol: *Vse premorem v njem, ki mi daje moč.*

Z gorečo molitvijo dosežemo vse, kar potrebujemo v a) časnih, posebno pa, kar potrebujemo b) v dušnih, večnih zadevah.

a) Bog nas v telesnih, časnih zadevah le takrat usliši, ako vidi, da bodo k naši večni sreči. Kako močna, vplivna da je molitev že v tem oziru pri Bogu, nam kaže, rekel bi, vsak list sv. pisma starega in novega zakona. Koliko časnih nevarnosti in nesreč je odvrnil dobrotljivi Bog od izraelskega ljudstva na priprošnje njegovih voditeljev! Koliko zmag jim je delil po goreči molitvi njegovih vojskovodij! Mojzes je molil na gori in storil z orožjem molitve, da je Jozue premagal Amaličane. Jozue je vstavil s svojo molitvijo solnce, da toliko časa ni zašlo, da so Izraelci

premagali sovražnike. S pomočjo molitve je odsekala hrabra Judita Holofernu glavo. Z molitvijo je delal Mojzes takorekoč silo Bogu, da ni kaznoval nepokornega ljudstva. In Bog sam je rekel Mojzesu, da ga je njegova molitev zadrževala, da ni udaril Izraela z zasluženim šibo. Na Mojzesovo molitev je odvrnil Bog celo od krivičnega in trdovratnega Faraona v kazen poslano nadlogo. Molitev Danielova je storila, da so mu bili levi pokorni.

In v novem zakonu? Tu je stopil Gospod sam pred nas z besedami, naznanujočimi moč molitve, ko pravi: *Vse, karkoli prosite v molitvi, ako verujete, bote prejeli.* (Mat. 21, 22.) In kar je Gospod z besedami zatrjeval, kazal je tudi v dejanju. Na Marijino priprošnjo je pomagal na ženitnini v Kani Galilejski svatom s prvim čudežem iz zadrege. Kje je bil kak bolnik, ki ga je prosil za zdravje, in ne bi bil uslišan? Govoril jim je: Hočem, bodi čist; hočem, da vidiš; vzemi svojo posteljo in hodi. Sv. pismo pravi, da so prinesli in pripeljali k Gospodu celo množico bolnikov, naj bi jih ozdravil, in on jih je ozdravil. Sv. cerkev, namestnica Kristusova na zemlji, dobro pozna moč molitve tudi v časnih zadevah, zato moli za odvrnenje kuge, lakote, vojske, potresa itd. Pa kaj bi v starih časih iskali dokazov za to resnico! Koliko slišimo in beremo dandanes zahval o uslišanih molitvah! In morda si ti, predragi kristijan, sam to okusil. Kadar pride suša, ljudje molijo, in Bog dá potrebnega dežja; ravno tako se godi v drugih nadlogah.

b) In če Bog že v časnih zadevah tako čudovito pomaga, koliko rajše bo v dušnih, da bi mogli svoje življenje uravnati po volji božji. Po molitvi se nam razsvetljuje um, da Boga in sebe, da večne resnice bolj spoznamo. V molitvi so dobivali svetniki pravo modrost po besedah apostolovih: *Ako kdo izmed vas potrebuje modrosti, naj je prosi od Boga, ki jo daje vsem obilno.* (Jak. 1, 5.) Res čuditi se moramo modrim odgovorom svetnikov in svetnic, katere so dajali na razna vprašanja nevernih sodnikov.

Molitev pa tudi krepi voljo v dobrem. Marsikaj spoznamo za pravo, dobro, pa vendar ne storimo: volja je preslaba, da bi premagala skušnjavo. Molitev ji daje v tem veliko moč. »Nič ni močnejšega«, pravi sv. Krizostom, »kakor molitev. Kakor beže divje zveri pri solnčnem vzhodu v svoje brloge, tako tudi molitev vse strasti razpodi.« Lepo nam popisuje moč molitve sveti Bonaventura: »Moč molitve je neizmerna; more namreč zadobivati vse koristno in odstranjevati škodljivo. Če hočeš križe voljno prena-

šati, moli rad; če hočeš skušnjave in vse, kar te v dobrem zdržuje, premagati, moli rad. Če hočeš krotiti svoje hudo nagnenje, moli rad. Če hočeš spoznati zvitost satanovo in uiti njegovim zankam, moli rad. Če hočeš veselo živeti v službi Gospodovi in z veseljem hoditi po potu trpljenja, moli rad. Če hočeš slednjič zatreti strasti in si pridobiti veliko čednosti, moli rad.« In Tomaž Kempčan pravi: »Kadar nehaš moliti, je hudobni duh vesel; če si pa stanoviten v molitvi, mora satan bežati.«

Kolikim spreobrnjenjem je bila vzrok molitev! Kdo je pripeljal Avguština do spoznanja, poboljšanja? Materina molitev. Molila je sv. Monika doma, molila na morju, čez katero je šla za izgubljenim sinom, in sprosil mu je spreobrnjenje. To moč skusil si, predragi kristijan, že sam. Napadla te je skušnjava — en pobožen izdih in minila je. Svojemu sovražniku nisi mogel odpustiti, nisi ga mogel ogovoriti, zmlil si očenaš, in ni ti delalo veliko težave se spraviti ž njim.

Spoznali smo torej, da moramo moliti, ako se hočemo zveličati. Brez molitve ni spreobrnjenja, ni stanovitosti. A ona ni samo potrebna, ampak tudi močna: vse si lahko izprosimo, ako nam je le v zveličanje. Ako torej res ljubimo svojo dušo ter jo hočemo rešiti, ali bomo molitev opuščali? Če že ne moliš, predragi kristijan, iz ljubezni do Boga, ker on to ukazuje, moli vsaj iz ljubezni do samega sebe. Molitev za človeka ni sramota, temveč čast, ker se pogovarja z vsegamogočnim Bogom, prinaša nam veliko koristi, katerih vseh še morda zdaj ne spoznamo. Moli vsaj zjutraj in zvečer; moli, kadar te napade skušnjava, moli, če si žalosten, če si preziran, in v molitvi našel boš mir. »Kdor moli«, pravi sv. Alfonz Lig., »bo gotovo zveličan; kdor pa ne moli, bo gotovo pogubljen.« Amen. —k.

Križev teden.

I. O priprošnji.

I.

Molite eden za drugega, da bote ohranjeni. Jak. 5, 16.

Prošnji ali križev teden je vpeljan po Francoskem že od konca 5. stoletja, od konca 8. stoletja pa se obhaja po vsem katoliškem svetu. Premnogo očitne molitve se opravi ta jutra po

širnem katoliškem svetu, da bi nam vsemogočni Stvarnik tudi ohranil, kar obetajo polja, kar kažejo travniki, in da bi se ne oziral na naše grehe, ampak na priprošnjo sv. cerkve in svojih svetnikov. Zato se molijo ali pojó te dni tudi litanije vseh svetnikov.

Premnogo bodo katoliški kristijani storili te dni zasebne in skupne molitve tudi drug za družega, zlasti za tiste, ki se javnih obhodov iz tega ali onega vzroka ne vdeležé. In prav tako! Saj nas apostol Gospodov v današnjem berilu tako lepo opominja k taki molitvi, k priprošnji, rekoč: *Molite eden za družega, da bote ohranjeni; veliko namreč premore stanovitna molitev pravičnega.*

Na podlagi teh besedi sv. Jakoba hočem vas danes in jutri nekoliko poučiti o priprošnji. Danes vam povem, zakaj naj molimo drug za družega.

Poslušajte me zvesto, da vam bo tudi jutrajšnja pridiga prav umljiva.

Ko so učenci videli Jezusa večkrat moliti tako presrčno in zbrano, tako pobožno in udano, prosili so ga, rekoč: *Gospod, uči nas moliti!* Tudi mi se obrnimo k svojemu Jezusu, rekoč: »Gospod, povej nam, zakaj naj molimo drug za družega?« Poslušajte odgovor!

1. Poslednji namen človekov je čast božja. Zato mora vse naše dejanje in nehanje biti v to obrnjeno, da bi delali v večjo čast božjo, kolikor je v naši moči. Brezdvomno pa se množi čast božja tudi »z molitvijo eden za družega«. In zakaj? Zato, ker se po priprošnji pravičnih manjša število grešnikov, žalivcev božjih, množi pa ravno s tem število pravičnih kristijanov. Po molitvi se leni v nemajo, mrzli in mlačni postanejo goreči. Če mi molimo očenaš in s tem pridobimo svojega bližnjega, da tudi on moli, bodisi da ga božja milost k temu nagne, ali naš zgled k temu spodbode, potem je zopet eden več, ki kliče proti nebesom: »Posvečeno bodi tvoje ime!«

Sv. Ignacij Loj. je rekel: »Ko bi jaz imel voliti med tem, da sem precej zveličan, ali pa, ne gotov svojega zveličanja, delati za večjo čast božjo, hotel bi v kljub temu, da bi ne vedel, ali bom vekomaj zveličan, vendar-le še dalje živeti ter delati za božjo čast.« Tega je bil rayno tako prepričan tudi njegov sveti tovariš Frančišek Ksaverij, in zato sta ta dva začetnika jezuitskega reda neizrečeno veliko premolila za druge ter oznanovaje božjo besedo tisoče in tisoče nevernikov pridobila za nebesa. Sveti Alfonz Ligv. je iz istega namena spisal posebno knjigo o molitvi.

Kristijan! Ti ne moreš pridigovati, ti ne moreš iti misijonarit v daljni svet, ali mnogo podariti za misijone; ti pobožnih knjig ne znaš pisati, pač pa moreš moliti za svojega bližnjega in s tem pospeševati božjo čast.

2. Zakaj naj še molimo drug za družega? Zato, da se bo zveličalo več duš. Če po tvoji priprošnji začne tvoj bližnji Boga častiti in ostane v tem stanoviten, odtrgal si ga s tem peklu ter pridobil za nebesa. Če je bogatin v peklu prosil za svoje brate na zemlji, seveda prepozno, ali mar ne bomo mi na zemlji prosili za svoje brate, da se po božji milosti zveličajo? Oh, kako strašna je misel: Ta-le moj znanec bo vekomaj pogubljen, in jaz bi ga lahko rešil z molitvijo. Tvoj brat, tvoja sestra bo vekomaj gorela v peklu, in ti bi ga, ti bi jo lahko rešil z molitvijo. In, če rešiš dušo večnega pogubljenja, kristijan, kako povečana slava čaka tebe za to v nebesih! Sv. Frančišek Sal. je rekel: »Molitev, ki jo opravimo za druge, poviša naše zveličanje.« In večno ti bo hvaležna taka duša, da more vsled tvoje priprošnje vekomaj slaviti troedinega Boga, ko bi bila sicer vekomaj v družbi peklenskih duhov.

Posebno je dobro grešnike priporočati Marijinemu presv. Srcu.

Mlad človek v nekem mestu na Francoskem je bil, kakor njegov oče, očiten brezbožnež. Kakršna pa je bila njegova vera, tako tudi življenje. Za kazen mu je Bog poslal hudo bolezen. Pobožna njegova sorodnica pa poskusi iskrico prave vere še vpihati v njegovi duši. Nagovori ga, naj se zapiše v bratovščino Marijinega presv. Srca, morda po Marijini priprošnji še ozdravi. Nesrečnež se nekaj časa brani, potem pa vendar privoli, da ga vpišejo v to bratovščino. Ko pa vidi, da se mu zdravje še vedno noče povrniti, akoravno se je bil vpisal v bratovščino, poloti se ga najhujša brezupnost, tako da³ sv. vero strašno zasramuje. Njegov brezbožni oče ga v bogokletstvu še potrjuje. Bogoljubna sorodnica pa vendar še ne obupa nad bolnikom, ampak piše vodji bratovščine v Pariz ter prosi, naj tega nesrečneža prav toplo priporoči v molitev bratovskim udom. Naslednje dni se bolnik upokoji, dà, še več: celó spovednika sam zahteva. Sveto spoved opravi zeló skesano. Odslej pa je tudi ves udan v voljo božjo. Ne toži nad trpljenjem, ampak Boga prosi, naj ga sprejme za pokoro. Bogu daruje svoje življenje za odpuščenje svojih grešnih zmot in umrje spokorjen s križem in rožnim vencem v rokah.

3. Zakaj naj še molimo »eden za družega?« Zato, da si pospešujemo tudi č a s n i b l a g o r. Abraham je prosil za Sodomo, in rešil bi jo bil, ko bi bilo vsaj deset pravičnih v njej. Mojzes je v vojski odločeval z molitvijo in je sicer odvrnil veliko kaznij od Izraelcev. O preroku Eliji ste slišali v današnjem berilu, da »je iz

srca molil, da bi ne bilo dežja na zemljo; in ni bilo dežja tri leta in šest mesecev. In je zopet molil; in nebo je dalo dež, in zemlja je rodila svoj sad.« Ko je bil sv. Peter v ječi, molila je prva krščanska občina zanj; in Gospod je poslal svojega angela, ki ga je izpeljal iz ječe.

Leta 600 je nastala velika suša, kateri je sledila tudi lakota v Palestini in Arabiji. Tedaj se obrnejo ondotni prebivalci do sv. Janeza Klimaka, živečega na gori Sinaj. Sveti mož je ves ginjen, videč ljudstvo v toliki revi in bedi; tako zaupno prosi potrebnega dežja, da se ga nebo prav kmalu usmili.

Z molitvijo se sprosi tudi božji blagoslov, ker po besedah sv. Pavla *ni nič, kateri sadi, in nič, kateri priliva, ampak Bog je, kateri rast daje.* (I. Kor. 3, 7.) Juda Makabejec je premagal Nikanorja, ker je poprej dal v tempeljno darovati za padle vojake. (II. Mark. 15.)

4. Sicer pa, kaj bi dosti iskali z g l e d o v , saj nam je tudi tukaj, kakor povsod, prvi zgled najboljšega priprošnjika sam Gospod Jezus Kristus. Prosil je za Petra, da je po padcu zopet vstal; prosil je po zadnji večerji za svoje apostole in za celo cerkev, da bi bili v s i e n o ; na križu je molil celo za svoje sovražnike. Sv. Ambrož pravi: »Ko je Kristus tolikokrat molil cele noči, ni prosil za-se, da bi bil kaj dobil, ampak, da bi za-te kaj izprosil.« Zato nas je učil moliti v očenašu splošno: »Pridi k nam tvoje kraljestvo, — daj nam danes naš vsakdanji kruh.« Vsled tega tudi sv. cerkev v svojih litanijah navaja vernike, naj kličejo: »Prôsi za nas, prosite za nas!«

Za Jezusom nam Marija na ženitnini v Kani kaže, kako koristna je priprošnja, in kako mogočna je ravno njena priprošnja. Saj vemo tudi, da je bila Marija takrat pričujoča, ko je prva krščanska občina molila za sv. Petra, da bi bil rešen iz ječe. V življenju je Marija mnogo molila z apostoli in za apostole, pa tudi za druge, sedaj v nebesih nikoli ne neha prositi svojega Sina za nas. Jezus in Marija nas s svojim vzvišenim zgledom tudi opominjata, kako sočutno srce imejmo s svojim bližnjim.

Seveda je k vsemu temu pripomniti, da se učinek, v s p e h , s a d priprošnje ne pokaže vselej kar hipoma. Toda čujte, kaj je odgovoril Kristus sv. Jederti, ki se mu je pritožila, da ne zazna na tistih, za katere moli, nikacega poboljšanja: »Nobena verna molitev«, rekel je Jezus, »ne ostane brez sadu, četudi način, kako se kaže sad, ostane ljudem skrit.«

Naj vam tu še omenim, kako zanimivo je naslikana priprošnja in njena vspešna moč v stari cerkvi sv. Primoža in Felicijana nad Kamnikom. Na evangelijski strani velikega altarja so naslikani spodaj papež, cesar, vojvoda kranjske dežele, ki stegujejo svoje roke proti Mariji, proseč, naj Bog po njeni priprošnji odvrne in odganja velike šibe svoje jeze: Kugo, lakoto, ogenj, vojske, povodenj, kar je naslikano v ozadju. Spredaj je naslikana Marija pred Jezusom in poleg nje sv. Primož in Felicijan. Jezus klečé prosi nebeskega Očeta milosti za nesrečno deželo. Nebeški oče pa že vkaže angelu ob svoji strani, naj vtakne meč v nožnico in angel morije ga že tudi vtika. Kaj ne, kako tolažljivo, kako spodbudno je vse to?

Ljubi kristijani! Pomislimo pri tem na se! Koliko moči, koliko zaslužnega dobrega dela imamo v priprošnji! Ž njo moremo razširjati čast božjo, ž njo moremo delovati za zveličanje neumrljivih duš, ž njo moremo pospeševati tudi časni blagor bližnjega. Kolika čast je v tem! S tem takorekoč pomagamo Jezusu in Mariji, pomagamo angelom in svetnikom. Zato pa: veséli na to molitveno delo, bodimo v njem stanovitni in vedno v dobrem namenu združeni z božjim Srcem Jezusovim! Amen.

V. Bernik.

2. O priprošnji.

II.

Molite eden za drugega, da bote ohranjeni. Jak. 5, 16.

Po navodu svete cerkve smo se zopet zbrali k prošnjemu obhodu, k skupni molitvi, da bi tako lažje ganili božje usmiljenje. Zbrali ste se pa tudi za to, da bi slišali kaj poučnega o priprošnji, kakor sem vam bil povedal že včeraj.

»Molite eden za drugega, da bote ohranjeni«, tako nam kliče apostol Jakob. K temu nas pa opominja tudi naš Gospod Jezus Kristus v sv. evangeliju, ki se bere te dni. V tej priliki slišimo, da je prišel prijatelj prosit za svojega prijatelja, da je prosil zelo nadležno, in da je bil tudi uslišan.

Na tej svetopisemski podlagi nadaljujem včerajšnjo pridigo, v kateri sem vam pojasnil, za kaj naj molimo eden za drugega. Danes pa se vprašajmo: Za koga ali za katere nam je moliti?

Če pogledamo v I. list sv. Pavla do Timoteja (2, 1.), najdemo naglo odgovor našemu vprašanju. Tam pravi apostol: *Prosim vas tedaj pred vsemi rečmi, naj se opravljajo prošnje, molitve, priporočanja in zatajevanja za vse ljudi.* Apostol tu ne dela nič različka, kakor tudi ne sv. Jakob, ki splošno pravi: *Molite eden za drugega.* Vendar pa je dobro držati se posebnega reda, gotove vrste. Torej rečem:

1. Molite najprej za tiste, katerim ste dolžni posebno ljubezen zaradi ožje rodbinske ali prijateljske zveze. To so:

a) vaše družine, oče, mati, mož, žena, sin, hči, brat, sestra, sorodniki, prijatelji, znanci. Posebno poudarjam tu, kako sveto dolžnost imate stariši moliti za svoje otroke, in otroci za svoje stariše. Sv. Monika, kakor ste čuli že večkrat, je molila za svojega razuzdanega sina Avguština, sv. Blanka za svojega pobožnega sina Ludovika. In zopet je sv. Avguština, spreobrnjen, veliko molil za svojo mater. Tako je starišem olajšana odgovornost pred Bogom, in otroke čaka lažji račun zastran četrte božje zapovedi. Torej rečem, da zlasti vam, krščanski stariši in otroci, velja beseda apostolova: *Molite neprenehoma.* (I. Tes. 5, 17.)

Pa tudi vama, krščanski mož in krščanska žena položim na srce, da rada molita eden za drugega, da bota ohranjena, t. j., da vaju zakonski stan zveliča, ne pa pogubi. Pridejo v hišo razni križi, priplazi se revščina, prikrade se bolezen, prilomasti prepirljivost, pritepe se ljubosumnost; kje imata zoper vse take in enake nadloge iskati pomoči, če ne pri Bogu, če ne pri njegovih svetih? Skof Slomšek so pri stanovskih duhovnih vajah ženam tako-le povedali: Če žene za svoje može molite, sv. zakramente prav pobožno prejimate ter potožite Jezusu svoje križe, s tem ve svojega moža in otroke na lastnih ramah nosite proti nebesom.«

b) Dalje so dobrotniki, dušni in telesni, za katere smo dolžni moliti. Nehvaležnost žali Boga in človeka. Jezus se je pritožil nad devetimi gobovimi, ker je le deseti prišel se zahvalit, da ga je ozdravil strašne bolezni. Zato nas sv. cerkev sama priganja v litanijah, naj prosimo, »da vsem našim dobrotnikom večne dari dodeliš!«

V tem oziru vas danes posebej opomnim vaših največjih dobrotnikov, vaših dušnih pastirjev, za katere zmolite zlasti te dni tudi kak »očenaš«. Težka in odgovornosti polna je služba duhovniška, in mnogi katoličani današnjih dni jo napravljajo iz zgolj napuha in hudobije še težavnejšo. Ta ne mara za božjo

službo, najmanj za pridige in krščanske nauke; onega ni spraviti k spovednici, in če gre, je zanaprej ravno tak nečistnik, pijanec, pohujšljivec; tretji vsako trpkejšo besedico duhovniku ali sosedu précej zameri; četrti nalašč naroča in bere take časopise, ki udrihajo po katoliški cerkvi, obrekujejo njene služabnike ter zasmehujejo bogoljubne vernike itd. Torej je pač krvavo potrebno moliti za mašnike, spovednike, pridigarje, da bi nas toliko bolj podpirala milost najvišjega duhovnika Jezusa Kristusa, kolikor bolj nas teži križ, ki ga nam nalaga duhovski poklic.

2. Molite dalje za tiste, ki so v posebnih potrebah. To so:

a) umirajoči. Pri kraju je vsa človeška pomoč, ni ga pripomočka, ki bi ustavil smrt, ni je besede, pred katero bi se smrt prestrašila ter zbežala. Le nekaj mu more olajšati grozne muke, ki stiskajo umirajočega dušo, le nekaj je, kar mu tudi sodbo stori manj strašno, in to je molitev k Bogu, k Mariji, k svetemu Jožefu, k angelom varuhom, k raznim patronom umirajočih.

b) Moliti je treba tudi za grešnike in za vse mlačne kristijane. Ti sami molijo kaj malo, pa še tega, kolikor molijo, večjidel ne opravijo prav.

c) Molite celó za svoje sovražnike! Saj ukazuje to naš neskončno mili Jezus, rekoč: *Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite za nje, kateri vas preganjajo in obrekujejo.* (Mat. 5, 44.) Kar je naš Gospod Jezus Kristus učil, to je tudi storil, celó na lesu sv. križa. Prvi ga je v tem posnemal sv. dijakon Štefan, ki je, kamenjan, molil za svoje pobijavce.

č) Moliti je treba dalje za nevernike, krivoverce, razkolnike. Tako se misijonarjem, drugim pridigarjem in cerkvenim pisateljem pripravlja pot. Molitev namreč seže tako na okrog, kakor zrak povsod prodre.

3. Priprošnja naša pa naj se po navodu sv. cerkve v litanijah razteza na vso sv. cekev sploh in na posamezne stanovce. Zato molimo za papeža, preslavno vladajočega Leona XIII., da bi ga Bog v sedanjih zmedenih časih še dolgo pustil svetiti kot pravo »luč na nebu« svete cerkve. Molimo za škofe, zlasti za domačega, kateremu tudi mnoge domače ovčice tako hudo in tako grdo nehvaležno grené življenje. Papež, škofje, mašniki, redovniki molijo za dušni in telesni blagor vernikov, ti pa so dolžni moliti za one, kakor uči sv. Pavel (I. Tes. 1, 2.): *Hvalo dajemo vselej Bogu za vas vse, in vas imamo neprenehoma*

v spominu v svojih molitvah. In Rimljanom se priporoča, rekoč: Prosim vas, bratje, po Gospodu našem Jezusu Kristusu, in po ljubezni sv. Duha, da mi pomagajte v svojih molitvah za me pri Bogu. (15, 30.)

Pri duhovnih vajah leta 1858. so izrekli nepozabni škof A. M. Slomšek te-le sem spadajoče besede: »Da od Evrope še ni odmaknjen svečnik edinozveličavne vere, za to se imamo zahvaliti spravnim altarjem posameznih duhovnikov in pobožnih duš, kakor tudi celih redovnih družb, kateri s svojim spokornim življenjem in delovanjem na tihem neprenehoma povzdigujejo svoje roke in srca k Bogu. Kadilo sprave se vzdiga kvišku od teh daritvenikov, in dela božjega usmiljenja se vsipljejo doli.«

Molimo torej za duhovsko gosposko, pa tudi po navodu apostolovem (I. Tim. 2, 12.) za deželsko, zlasti za našega presvetlega cesarja, da bi se mir ohranil po njegovem posredovanju toliko dalje v Evropi.

Moliti je treba za kmečki stan, da bi mu vsemogočni Bog obilno blagoslavljal njegov težavni trud, moliti je treba za delavski stan, da bi zadovoljno vsakdo živel v njem ter se varoval silovite upornosti.

Prav posebno je še treba moliti za mladino, ki je današnji v toliko večjih nevarnostih, kolikor svet več ponuja vživanja, složnega življenja po raznih skušnjavcih in skušnjavkah.

4. In slednjič za koga moramo še moliti? »Da vsem vernim dušam večni pokoj dodeliš, prosimo te, usliši nas!« K taki priprošnji nas navaja sv. cerkev v litanijah, in k temu nas priganja splošna dolžnost krščanske ljubezni.

Smrt razbije in razkroji samo telo, samo posodo, v kateri je človeška duša, toda duhu ne more smrt ničesar. Zato tudi ljubezni, ki veže duše med seboj, ne more pretrgati. Dolžni smo torej pomagati svojim rajnim, kolikor jih še zadržuje časna kazen v vicah; zlasti še, ker je njihovo trpljenje pregrozno in si uboge duše same ne morejo nič pomagati. Trpé pa tam, kakor nas uči sv. vera, neizmerno žalost, ker še ne morejo gledati Boga, po katerem tako željno hrepené, in trpé še razne druge muke, katere jim je prisodila božja pravičnost. V tem nepopisnem trpljenju pa jim more pomagati naša priprošnja, zakaj »sveta in dobra je misel moliti za mrtve, da bi bili grehov rešeni.« (II. Mak. 12, 46.)

Če pa moramo že sploh moliti za uboge duše v vicah, in ne samo vseh svetnikov popoldne in drugo jutro, treba se nam

je večkrat spominjati v svojih molitvah zlasti tistih, s katerimi smo bili tesneje zvezani po sorodstvu, svaštvu, prijateljstvu, krščanski dobrotljivosti ali po naročilu zadnje volje.

Tako ste torej izvedeli danes, da imamo res za premnogo potreb in duš moliti. In glejte, v ta namen je v Rimu ustanovljena posebna bratovščina, imenovana »apostolstvo molitve«, katera ima v naši škofiji tudi svojo podružnico v Ljubljani (bogoslóvsko semenišče). Udje te bratovščine darujejo vsak dan vse svoje molitve in vsa svoja dobra dela Bogu v edinosti z onim božjim namenom, po katerem se Jezus Kristus vsak dan daruje po naših altarjih nebeškemu Očetu.

Za sklep obeh pridig o priprošnji pa ponovim tu tisti ganljivi odstavek iz daljše molitve po litanijah vseh svetnikov: »Vsemogočni, večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mrtve, in se usmiliš vseh, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju ali pa so se že s sveta ločili, na prošnje vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote dosežejo odpuščenje vseh svojih grehov. Amen

V. Bernik.

3. Zakaj Bog večkrat ne usliši naših molitev?

Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Jan. 16, 23.

Pred veliko in bogato hišo stoji majhen, ubog deček. Hudo je lačen in zebe ga, pa si ne upa iti v hišo in gospodarja prositi miloščine. Sin hišnega gospodarja pa vidi iz hiše ubovega dečka, v srce se mu smili in hitro priteče vèn ter mu pomaga, kolikor mogoče; vrhutega ga pošlje k dobrim ljudem, da bi zanj skrbeli in pravi, da bo že njegov oče vse plačal. In dečku še naroča, da naj le pred to hišo prihaja, kadar bo kaj potreboval, in naj njegovega očeta v njegovem imenu prosi, in gotovo mu bo vse dal, kar ga bo prosil. Kako morajo pač te besede potolažiti in razveseliti ubovega dečka! — Saj me razumete kaj ne, dragi kristijani, kaj hočem povedati s to primero. Pred Bogom smo vsi berači, da, še veliko bolj nesrečni, mi smo pred njim revni grešniki, ki smo zaslužili za svoje grehe večno pogubljenje. Če pa premislimo, kako slabi in revni smo mi, kako mogočen in velik pa je naš

Bog, kako se moremo potem še predrzniti, njega za kaj prositi. Toda njegov edinorojeni Sin se nas je usmilil, prišel je iz nebes na zemljo, odrešil nas je ter nam je rekel, da naj z zaupanjem stopimo pred nebeškega Očeta ter ga v njegovem imenu prosimo za vse, kar potrebujemo, in on nam bo gotovo dal, kajti sam nam pravi: *Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.* Kako velika obljava! Pač smo srečni, ker smemo prositi svojega Boga in smemo upati, da nas bo uslišal. Pa si bo kdo mislil: Toda s to obljubo ni vse tako, kakor bi moralo biti. Jaz sem že dostikrat Boga za kaj prosil, pa le nisem dobil, tako n. pr. bo rekla mati: Lansko leto je bilo moje dete bolno, molila in prosila sem, da naj ozdravi, pa mi je umrlo. Kako je tedaj z obljubo Jezusovo? Na to ti lahko odgovorim in rečem: Kar je Jezus obljubil, se bo gotovo zgodilo. On je rekel: *Če bote Očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal.* Če tedaj ne dobimo tega, za kar prosimo, je to znamenje, da ne prosimo v imenu Jezusovem. V imenu Jezusovem pa prosimo, če prosimo v pravem dušnem stanu, za pravo stvar in na pravi način. S tem sem vam pa ob enem povedal vzroke, zakaj naša molitev dostikrat ni uslišana. In ravno o tem bi vam rad danes govoril ter vam pokazal: Bog dostikrat ne usliši naše molitve, ker: 1.) ne molimo v pravem dušnem stanu, 2.) ne prosimo za pravo stvar in 3.) ne na pravi način.

1. Prvi vzrok, zakaj Bog dostikrat molitve marsikaterega kristijana ne usliši, je ta, ker ne molimo prav, to je ne v pravem dušnem stanu, ampak mu pride molitev iz srca, ki je o madeževano z grehi in grehu vdano. Tu pride nekdo v cerkev in moli, da bi Bog od njega odvrnil to ali ono nesrečo, da bi dal boljše vreme in dobro letino. Kdor ga pa pozna, vé, da je hudoben človek, ki grdo preklinja in nesramno govori vsak dan, ali pa pijanec, ki svoji strasti žrtvuje denar, čast in zdravje. In neko dekle moli za zdravje svoje matere, pa je lahkomišljena oseba, ki živi v grešnem znanju in hodi po plesih in veselicah, in v njenem srcu je polno nečistih misli in željá; če jo pa kdo posvari, nič ne mara ali se pa še smeje in norčuje iz opominov in svaril. Zdaj pa mislijo taki grešniki, če pridejo v svojih nadlogah in zmolijo par rožnih vencev, da jih mora Bog precej uslišati, ker je obljubil. Ne, grešnik! Takim, kakor si ti, ni Bog nič drugega obljubil, kakor večno pogubljenje, če se ne spokoriš

in poboljšaš. Pač pravi sv. pismo: *Oči Gospodove so obrnjene na pravične, in njegova ušesa na njih prošnje. Pravični so klicali in Gospod jih je uslišal in jih je rešil iz vsch njihovih nadlog.* (Psalm 34, 16, 18.) K grešnikom, ki živé v svojih grehih trdovratno in se nočejo poboljšati, govori pa Bog vse drugače; on jim pravi: *In četudi svoje roke stegujete, vendar od vas obračam svoje oči; in četudi pomnožujete molitev, vas vendar ne bom uslišal.* (Iz. 1, 5.) Prerok Izaija pa pové tudi vzrok, zakaj Bog ne usliši molitve grešnika; on pravi: *Glej, roka Gospodova ni okrajšana, da bi ne mogel pomagati, tudi njegovo uho ni gluho, da bi ne slišal, temveč vaše hudobije vas ločijo od vašega Boga, in vaše pregrehe skrivajo pred vami njegovo obličje, da ne usliši.* (Iz. 59, 12.)

In res, dragi kristijani, kako more tak hudoben grešnik upati, da ga bo Bog uslišal? Ali mar on moli v imenu Jezusovem? On, ki je podobo Jezusovo v svoji duši oskrnil in zbrisal, on, ki je svojega Zveličarja vsak dan vnovič križal, kakor pravi sv. apostol Pavel, on naj bi se predrznil na Jezusa se sklicevati, zanašati se nanj, v njegovem imenu moliti? Kje more misliti, da ga bo Bog uslišal, ko ga je vendar vsak dan tako zeló razžalil in ga še zdaj ne neha žaliti. Ali pa mi sam povej, o grešnik: Bog te kliče vsak dan po svojih zapovedih in po tvoji lastni vesti; ali poslušáš njegov glas? Ne! Pa boš potem zahteval, da te mora Bog uslišati, če ti k njemu kličeš?

In zdaj se pa sami vprašajte, dragi kristijani, če niste morda tudi vi že katerikrat molili iz srca, ki je bilo vdano grehu? Ali je mar potem čudno, če vas Bog ni uslišal?

Pa mi pravite: Ali naj tedaj pustimo molitev, če smo bili tako nesrečni, da smo storili smrten greh? Bog varuj! Seveda morate moliti, še stokrat bolj moliti, kakor če bi bili v stanu milosti božje, ker ste bolj potrebni molitve. Toda pri tem se pa morate tudi prizadevati, da bote svoje srce vedno bolj od greha odtrgavali in se kaj poboljšali. Kajti le zapomnite si, jaz sem rekel, da Bog le tistega grešnika ne usliši, ki trdovratno v svojih grehih živi in se noče prav nič poboljšati ali greha zapustiti. Zato pa, dragi kristijan, če si v smrtnem grehu, moli, in sicer moli k Bogu za milost pravega in srčnega kesanja nad svojimi grehi, za milost odpuščanja tvojih grehov, kajti ta milost ti je bolj potrebna, kakor vsaka druga. In če prosiš tudi za druge milosti, n. pr. za lepo vreme, za dobro letino, za zdravje itd., obudi prej srčno kesanje nad svojimi grehi in obljubi ljubemu Bogu, da se boš resnično

popoljšal in precej ko mogoče k spovedi šel, da ti bo on tvoje grehe odpustil.

Storite tako, dragi kristijani, kakor sem vam zdaj povedal, obudite namreč srčno kesanje nad svojimi grehi, predno molite, in bote videli, da vas bo Bog raje uslišal. Pa ne le takrat, če ste v smrtnih grehah, obudite kesanje pred molitvijo, ampak tudi takrat, če imate le majhne grehe nad seboj. Vidite, majhni grehi nam sicer ne odvzamejo popolnoma milosti božje, pač pa jo nam zmanjšajo; oni namreč storé, da nas Bog nima tako rad, in da nas tudi tako rad ne usliši, če ga prosimo. Če bomo pa s srčnim kesanjem zbrisali si take majhne grehe, ali nas ne bo potem Bog dosti raje uslišal?

Z eno besedo: obudite pred vsako molitvijo srčno kesanje nad svojimi grehi in ob enem trden sklep popoljšanja. Če bote tako storili, bote le vi sami dobiček imeli, kajti Bog bo dosti raje uslišal vašo molitev ter vam dal, za kar ga prosite.

2. Ljubi Bog pa drugič dostikrat ne usliši naše molitve, ker dostikrat ne prosimo za pravo stvar.

Jezus nam je obljubil, da nas bo Bog gotovo uslišal, če ga bomo prosili v njegovem imenu. Kdaj pa molimo v imenu Jezusovem? Če za kaj takega prosimo, kar je po Jezusovi sveti volji. Kajti sv. apostol Janez pravi, da *nas Jezus usliši, česar koli prosimo po njegovi volji.* (I. Jan. 5, 14.) Jezusova volja pa je, kakor je sam rekel, da iščemo najprej božjega kraljestva in njegove pravice, da tedaj pred vsem prosimo za večne, nebeške dobrote, za zveličanje naše duše; za časne reči pa le toliko, kolikor so nam v zveličanje naše duše potrebne ali koristne ali vsaj ne škodljive.

Ali pa res vedno tako molimo? Ali iščemo in prosimo pri svojih molitvah vedno tega, kar je v zveličanje naše duše: odpustčanje grehov, popoljšanje življenja in enkrat srečno smrt?

Oj, če bi mogli slišati vse molitve, ki se na celi zemlji molijo, ter bi jih tako gledali, kakor jih vidi Bog, pač bi se nam moralo ravno tako zdeti, kakor če bi kdo rekel majhnim otrokom, da naj si sami kaj želijo. Kaj bi si pa želeli? Igrače ali kaj sladkega in dobrega; morda bi si nobeden ne želel, kar je v resnici pametno in koristno. Vidite, dragi kristijani, mi smo tudi taki otroci! Bog nam je rekel, da naj želimo, kar hočemo, on nam bo dal. Namesto da bi tedaj molili, da bi nam Bog grehe odpustil in nas enkrat vzel v nebesa, pa tisoči in tisoči kristijanov molijo za take stvari, ki niso pred Bogom in večnostjo nič boljše, kakor otročja igrača:

za denar in bogastvo, za dobro letino, da bi jih Bog varoval bolezni, nadlog in trpljenja. Kdor za take stvari moli, ravno tako dela, kakor bi bil Jezus ravno narobe rekel: Iščite najprej časnih stvari in božje kraljestvo se vam bo navrglo. Ali se mar to pravi moliti v Jezusovem imenu, če se zato nič ne zmenimo in ne prosimo, kar je on sam cenil in nam s svojo lastno krvjo pridobil, nasproti pa ga tisto prosimo in beračimo, kar je on sam zaničeval celo svoje življenje?

Zato se pa nikar ne čudite, če Bog dosti kristijanov ne usliši, ker prosijo le za časne stvari. On z nami tako dela, kakor dober oče s svojim otrokom, ki ga prosi za igrače; za obleko in čevlje, ki jih dosti bolj potrebuje, ga pa ne prosi. Oče, ki svojega otroka prav ljubi, mu ne dá tega, kar prosi, ampak kar potrebuje in je zanj koristno. Tako si morda tudi ti, dragi kristijan, že včasih prosil za časne stvari, pa jih nisi dobil. Bog te je pa vendarle uslišal, kajti dal ti je namesto njih nebeške dobrote, ki so dosti več vredne, on te je n. pr. obvaroval pred dušnimi nevarnostmi in skušnjavami, on ti je dal več gorečno-ti v njegovi službi, te je večkrat poklical k sv. zakramentom itd.

Če nas Bog že takrat ne usliši, če ga prosimo za kaj nepotrebnega, nas pa še manj usliši, če ga prosimo za kaj škodljivega. Pa kaj, se tudi kaj takega zgodi, da ljudje prosijo za škodljive reči? O, seveda, in sicer še dostikrat! O tem nočem govoriti, da so celó taki kristijani, ki tudi za grešne reči prosijo, da bi n. pr. njihov sovražnik škodo trpel, da bi se jim kaka goljufija ali tatvina posrečila itd. To niso molitve, ampak bogokletstvo. Toda marsikak kristijan pa misli, da prosi za kaj dobrega, pa je za njegovo zveličanje škodljivo.

Bral sem, da je bil nek duhovnik dobro znan in prijatelj z nekim kmetom, ki je bil sicer reven, pa prav priden in pobožen, in je tudi od malega, kar je imel, včasih rad kaj dal revežem. Duhovnik si je mislil: če bo imel kmet več denarja, bo lahko še več dobrega storil in še rajši miloščino delil, zato je molil, naj dá ljubi Bog kmetu bogastvo. Bog je uslišal njegovo molitev. Ko je kmet enkrat na njivi kopal, je našel velik zaklad. Ali kaj se je zgodilo? Ko je videl, da je tako hitro obogatel, je postal napačen in ošaben — marsikak bogatin je ošaben — in je šel v mesto, na kmetih mu je postalo preslabo, in tam je postal gospod, se je lepo oblačil in denar zapravljaj in pregrešno živel ter vsem dajal le pohujšanje. Njegov prijatelj, duhovnik, ga je šel obiskat v mesto, ga je svaril in opominjal, da naj skrbi za svojo dušo; pa kmet, ki je bil zdaj po gosposko oblečen, ga ni hotel

poslušati in ga je iz hiše spodil. Zdaj je duhovnik spoznal, kako neumna je bila njegova molitev, in je ljubega Boga prosil za odpustanje in prosil, naj kmetu denar zopet vzame. In res, kmet je bil udeležen pri neki zaroti zoper cesarja, bežati je moral, da ga niso zaprli, ves svoj denar je moral pustiti in je bil bolj reven, kakor poprej. Toda zdaj je pa spoznal, kako pregrešno je živel, srčno se je kesal svojih grehov in je zopet postal priden in pobožen kristijan.

Vidite, dragi kristijani, kakor ta duhovnik, tako se še marsikak drug kristijan moti. Misli, da je sreča zanj, če mu gre na tem svetu dobro, če ima vsega zadosti in je zdrav ter ne skusi nobenega trpljenja in žalosti, nobene bolezni in nadloge. Potem pa tudi za take stvari prosi; toda ljubi Bog pa vidi, da to ni dobro za njegovo dušo in za večnost, zato mu pa tega ne dá, pač pa dostikrat kaj takega, kar ni prosil, in je koristno za njegovo dušo.

To se dostikrat zgodi tudi v duhovnih stvareh, kadar za kake milosti prosimo. Sv. apostol Pavel je prosil, da naj Bog od njega odvzame hude skušnjave, ki jih je imel; pa Bog mu tega ni storil, in vendar je uslišal njegovo molitev. Dal mu je namreč rajši svojo milost, tako da mu skušnjava ni škodovala, ampak še koristila. Tako morda tudi ti včasih moliš, da bi te Bog rešil te ali one skušnjave, da bi ti pomagal, da bi bolj zbrano svoje molitve opravljal; in Bog ti ne dá tega, ker vidi, da bi bil ti potem morda len in mlačen v njegovi službi, ali pa bi postal ošaben in druge preziral, ki imajo take skušnjave in ne molijo zbrano.

Zato pa, dragi kristijani, če hočete, da vas bo Bog gotovo uslišal, prosite za take stvari, o katerih veste, da so Bogu všeč in koristne vaši duši, n. pr. za pravo kesanje, resnično poboljšanje, za milost zbrane molitve, za stanovitnost v dobrem itd. Pri vseh svojih molitvah pa imejte to misel: Daj mi to-le, ljubi Bog, pa le, če je tvoja sveta volja, to je bodite popolnoma vdani v voljo božjo. Potem smete biti prepričani: ali bote dobili to, kar prosite, ali pa še kaj boljšega, če je sicer vaša molitev taka, kakor mora biti.

3. Kajti to je tretji vzrok, zakaj Bog dostikrat naših molitev ne usliši, ker ne molimo na pravi način.

Sv. apostol Jakob pravi: *Prosile in ne prejmete, zato ker slabo prosite.* (Jak. 4, 3.) Marsikdo moli očenaš, pa že na njegovem glasu se pozna, da moli brez pobožnosti, njegove misli pa niso pri Bogu, s katerim govori, ampak daleč proč. Z glavo in očmi se obrača zdaj na to, zdaj na ono stran. Ali se mar to pravi moliti v imenu Jezusovem? Ali je to prav za prav še molitev? Takim

pravi sv. Ciprijan: Ti samega sebe ne slišiš, pa hočeš, da te bo Bog poslušal. Ne, dragi kristijan, ako hočeš, da bo Bog uslišal tvojo molitev, potem moraš pobožno in zbrano moliti, moraš pri molitvi res na Boga misliti, ne pa na druge stvari. Seveda ti bodo prišle včasih raztresenosti, pa tvoja molitev je dobra, če le ti takih razmišljenosti sam prostovoljno nimaš. Zato se moraš pa pred molitvijo nekoliko zbrati in pomisliti, s kom boš govoril. Pusti takrat na stran svoje časne misli in skrbi, pazi na svoje oči in ušesa in prosi ljubega Boga, da bi ti pomagal. In če te bo kljub temu napadla kaka raztresenost, postavi se hitro v božjo pričujočnost, pomisli, s kom govoriš in mirno zopet dalje moli. Potem boš dobro molil in Bog bo uslišal tvojo molitev.

Če hočeš dalje moliti v imenu Jezusovem, se ne smeš zanašati sam na-se, ampak edino le na zasluženje Jezusa, zaradi katerega nam ljubi Bog dá vse. Moraš si misliti, da si pred Bogom ničvreden grešnik, ki zaslužiš, da bi te on zavrgel, ne pa uslišal. In ljubega Boga moraš prositi, da naj ti dá, kar ga prosiš zaradi zasluženja njegovega Sina in zaradi njegovega trpljenja in smrti. Če boš tako ponižno molil, potem smeš upati, da te bo Bog gotovo uslišal. Pa koliko kristijanov vse drugače moli! Svoje grešnosti nočejo spoznati in mislijo, da jih mora Bog precej uslišati; in če se jim njihova volja ne zgodi, pa mrmrajo.

Drugi kristijani sicer nekaj časa molijo pobožno in ponižno, toda stanovitni ne ostanejo v svoji molitvi. Če jih Bog precej ne usliši, zgubé vse zaupanje, nehajo moliti in potemtakem ne dobijo, kar prosijo, in Bog bi jim gotovo dal, če bi naprej molili. Dobro si zapomni, dragi kristijan: Bog ti je obljubil, da te bo uslišal; on pa ni rekel, da ti bo precej dal. Kajti ljubi Bog ni tvoj služabnik, ampak tvoj oče. Oče pa ne dá precej otroku, kar ga prosi, ampak pusti, da ga otrok dalj časa prosi. On hoče, da otrok še bolj pristrčno prosi, da je v tem času bolj priden in da slednjič tisto, kar je dobil, višje ceni in rajši ima. Tako dela ljubi Bog. On nas precej ne usliši, da bi poskusil naše zaupanje in ljubezen do njega, da bi bilo naše plačilo enkrat večje v nebesih, in da bi potem tisto, kar nam dá, višje cenili, ker smo morali toliko časa zanj prositi.

Slednjič Bog dostikrat naše molitve ne usliši, ker mi nočemo storiti, kar je v naši moči, in nočemo milosti, ki nam jih ponuja, porabiti. Tu prosi neka oseba za sveto čistost in da bi jo Bog rešil grdih misli; toda s svojimi očmi pa brez sramežljivosti

gleda po rečeh, ki ji napravljajo take skušnjave. Drugi prosi za vsakdanji kruh — a moči, katere mu je Bog dal, da bi si zaslužil svoj živež, noče porabiti. In eden prosi za milost, da bi se odvadil pijančevanja, pa gre vendar vsako nedeljo svojo navadno pot v gostilno itd. Vidite, dragi kristijani, pri teh ni ljubi Bog vzrok, da ne dobijo, kar prosijo, ampak sami. Kajti ljubi Bog jim dá svojo milost, pa sami nočejo nič storiti.

Dragi kristijani! Pokazal sem vam nekoliko, zakaj Bog dostikrat naše molitve ne usliši. Saj spoznate, zakaj sem to storil. Te dni ste veliko molili. Vdeležili ste se procesij v obilnem številu. Kdor bi imel še na sebi kako zapreko, da ga Bog ne usliši, naj jo odstrani. Molili ste seveda tudi za lepo vreme in dobro letino. Saj k temu nas sveta cerkev sama priganja; toda ne pozabite pa tudi nikoli moliti za svojo dušo. Prosite ljubega Boga, da bi vam vaše grehe odpustil in vas enkrat vzel v nebesa. Molite vedno zbrano, ponižno in vdani v voljo božjo; potrpite, če vas ljubi Bog ne usliši precej, in prizadevajte si, da bote tudi sami storili, za kar prosite, če je v vaši moči. Če bote tako molili, potem bote prosili nebeškega Očeta v imenu Jezusovem in on vas bo gotovo uslišal. In vi sami bote spoznali, kako resnične so besede, ki jih je govoril Jezus v evangeliju: *Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.* Amen.

M. K.

Praznik vnebohoda Jezusa Kristusa.

I. Kažipoti v nebeški dom.

In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebo vzet, in sedi na desnici božji. Mark. 16, 19.

Štirideset dni po svojem vstajenju je ostal še Gospod Jezus na zemlji ter se prikazoval svojim učencem in govoril ž njimi o božjem kraljestvu, ter jim dajal povelja, da naj gredó oznanovat sveti evangelij po širnem svetu vsem ljudem ter jih krstit v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Tudi jedel je ž njimi ter jim zapovedal, da ne smejo Jeruzalema zapustiti, dokler ne pride sv. Duh k njim, katerega jim je obljubil, rekoč: *Janez je krščeval z vodo, vi pa bote krščeni s sv. Duhom ne dolgo po teh dneh.* — Učenci pa so

si vedno mislili, da bo on ustanovil posvetno kraljestvo, zato so ga vprašali: *Gospod, ali boš v tem času zopet postavil Izraelovo kraljestvo?* On jim je pa rekel: *Vam ne gre vedeti časov ali ur, katere je Oče ohranil v svoji oblasti; pa prejeli bote moč sv. Duha, ki bo v vas prišel, in mi bodele priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji, in do kraja sveta.* In kadar je bil to izgovoril, se je vpricho njih vzdignil, in oblak ga je vzel izpred njih oči. (Dejanje ap. 1, 5.—10.)

Kristus je torej odšel v nebesa in sedi na desnici božji! Že poprej je napovedal to svojim apostolom, rekoč: *V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč . . . grem vam mesto pripraviti; in ko odidem, in vam mesto pripravim, bom zopet prišel in vas bom k sebi vzel, da bote tudi vi, kjer sem jaz.* (Jan. 14, 2.—3.) In pri zadnji večerji je molil: *Oče, hočem, da bodo tisti, katere si mi dal, tudi z menoj tam, kjer sem jaz, t. j. v nebesih, da moje veličastvo vidijo!* »Ta Jezus«, sta rekla dva moža v belih oblačilih pri vnebohodu njegovem, »ki je vzet od vas v nebo, bo zopet prišel, kakor ste ga videli iti v nebo!« — Torej bo zopet prišel in nas vzel v nebeška prebivališča, če mu zvesti ostanemo v ljubezni.

Nebesa so torej naš pravi dom, tukaj na zemlji smo le romarji, popotniki, ptujci! In da bi mi tega nikdar ne pozabili, nam je Bog zapustil veliko kažipotov na zemlji, ki nam kažejo pravo pot proti nebeškemu domu, po kateri moramo hoditi, da ne zgrešimo svojega poklica. Takih kažipotov proti nebesom je veliko, pa za danes vam hočem le nekatere imenovati, katerih ne smete izpustiti izpred oči, ako hočete kdaj priti k svojemu ljubemu Jezusu v veličastvo njegovo. Bog sv. Duh naj nas pri tem preišljevanju razsvetljuje.

1. Prvi in najzanesljivejši kažipot proti nebesom nam je sv. križ. Križe najdemo povsod. Križ se sveti na cerkvenem zvoniku, križe vidimo na altarih, na mašnih oblekah, ob cestah in potih, po krščanskih hišah, na kraljevih kronah in škofovih prsih. Kaj nas pa uči sv. križ? Sv. križ je najboljši pridigar v puščavi tega sveta, ki nas uči, kako živimo, da ne zgrešimo pota v nebesa. Jezus s križa nam govori: *Ako hočeš za menoj priti, vzemi križ na rame in hodi za menoj, ker jaz sem pot, resnica in življenje.* Križeva pot je kraljeva pot proti nebesom; kakor hitro zavržemo križevo pot, pot trpljenja in zatajevanja, ter menimo

brez križev in težav — po veselicah in složnem življenju priti v nebesa, smo na napačni poti in se goljufamo. Kristus je rekel: *Široka je cesta in prostorna so vrata, ki peljejo v pekel, in veliko jih je, ki hodijo po njej; a tesna je pot in ozka so vrata, ki peljejo v nebesa, in le malo jih je na tej poti*; to so tisti, ki hodijo po poti križev in trpljenja za Kristusom. Kristus sam je moral zadeti in nositi težki križ, da je prišel v veličastvo svojega Očeta, pa tudi mi ne bomo drugače dosegli nebes, kakor po križu. Tudi v tem pomenu lahko umemo domačo pesem: Le križ nam sveti govori, da zopet vidimo se nad zvezdami; da vidimo v raji večnem se, nad zvezdami! — Kdor križa svoje grešno poželenje, si odpira vrata v nebeško veselje. Kakor hitro pa zavržemo križ in nauke križanega Boga, smo zgubljeni. *Kateri so Kristusovi*, uči sv. apostol, *so svoje meso križali z grehi in željami vred*. V križu je torej naše zveličanje in vstajenje, zato tudi postavljamo ranjkim križe na grob!

2. Drugi prav zgovorni kažipot proti nebesom so nam podobne svetnikov v naših cerkvah. Sveta cerkev ni samo radi tega postavila podob svetnikov na naše altarje, da bi jih gledali ali se jih spominjali, temveč zato, da bi jih posnemali in za njimi hodili. Oni so sedaj že v svoji sreči ter uživajo to, za kar so se trudili, ter nam sedaj iz nebes kličejo: *Bodite posnemalci naši, kakor smo bili mi Kristusovi!* Ne ljubite sveta in tega, kar je na svetu, zakaj kdor ljubi svet, v njem ni ljubezni Očetove; svet preide s svojim veseljem, le kdor stori voljo božjo, ostane vekomaj! Pogled na svetnike in premišljevanje njih življenja nas osrčuje, da hodimo za njimi po ozki poti proti nebesom. Tako pogumnost s pogledom na svetnike je zadobil sveti Avguštin, češ, če so ti in mnogi mogli, zakaj bi pa jaz ne mogel? Spoznal je iz njihovih zgledov, da ž njimi za Kristusom v nebesa ne more napuh, ker on je bil zgolj ponižnost; ž njim v nebesa ne more hlepenje in lakomnost po svetnih dobrotah, ker Kristus je bil ubog; ž njim v nebesa ne more nečistost, ker on je bil Sin čiste Device, najčistejši med človeškimi otroci — sama svetost! Svetniki so nam torej pravi, zanesljivi kažipoti proti nebesom; če nje posnemamo, bomo varno hodili. Posnemajmo pred vsemi zgled božje matere Marije, potem pa tudi drugih svetnikov. Kdor rad prebira in premišluje življenje svetnikov, si bo marsikatero reč odrekel in marsikaj potrpel in storil za nebesa, kar bi morda sicer ne opustil ali storil. Naj le vsak sam poskusi in prepričal se bo, da mu bodo svetniki kaj dobri vodniki na potu proti nebesom.

3. Pa tudi angeli božji so nam dobri pomočniki na potu v nebesa. Ko je bil Kristus rojen na svet, so angeli božji naznanili svetu to veselo dogodbo; in ko je tretji dan od mrtvih vstal, so zopet angeli sporočili ženam in drugim, češ: *Vi iščete Kristusa križanega, ni ga tukaj, vstal je, kakor je rekel*; in ko je šel današnji dan v nebesa, sta zopet dva angela pričala: *Ta Jezus, ki je bil vzet v nebo, bo zopet prišel, kakor ste ga videli iti v nebo!* — Ta glas angelov nam mora vedno ostati v ušesih. Zopet bomo slišali glas angelov: *Odprite se grobje, in mrtvi vstanite in pridite k sodbi!* Kaj ni to resen opomin za nas, kako živimo, kako hodimo po potu življenja, da ne napravimo srečne večnosti? O, mi bi pač nikdar ne smeli pozabiti na pričujočnost angela varuha pri nas, potem bi gotovo hodili pravo pot proti nebesom! Saj nam je Bog sam obljubil pomoč angelov na potu proti nebesom, rekoč: *Glej, jaz pošljem svojega angela, da hodi pred teboj, in te varuje na potu in te pripelje v kraj, katerega sem (ti) pripravil.* (II. Mojz. 23, 20.) In da je temu res tako, nam potrjujejo mnoge resnične zgodbe iz življenja svetnikov, katerim so angeli pomagali v nebesa!

4. Pa kakor so nam angeli božji nevidni kašipotni in vodniki na potu proti nebesom, tako imamo na zemlji tudi vidne angele varuhe na potu v nebeški dom, in ti so mašniki v svoji službi in v svojih opravilih.

Čeravno smo duhovniki ljudje, obdani z navadnimi človeškimi slabostmi, in morda še celó marsikdaj krivi velikih pregreškov zoper postavo Gospodovo, smo vam vendarle živi kašipotni proti nebesom v svojih službenih opravilih, bodisi kot učeniki na leci, ali pri izpraševanju, v šoli, v spovednici, pri bolniški postelji, zlasti pa kot darovalci pri altarju. Tukaj nadomestujemo Kristusa in opravljamo in ponavljamo tisto daritev, katero je Kristus nekđaj opravil na Kalvariji, ter nam ž njo odprl zaprti raj nebeški. Že sama mašnikova obleka pri sveti maši vam daje resne opomine, kako hodite po pravi poti proti nebesom. — Ako vidite mašnika v črni obleki pristopiti k altarju, ste s tem opomnjeni na pot vsega sveta, katero bote skoraj morali tudi vi nastopiti, kakor vaš brat ali sestra, katerih se ravno sedaj spominja pri altarju; ako ga vidiš v višnjevi obleki, te spominja, da moraš proti nebesom hoditi v duhu pokore in potrtega srca; ako ga vidiš v rdeči obleki, te spominja, da le po potu trpljenja moreš priti v nebesa, in da moraš biti pripravljen tudi kri preliti za svojega Boga, če bi bilo treba. In če ga slednjič vidiš v beli obleki, te spominja na ono

trumo v nebesih izmed vseh narodov, rodov in ljudstev, ki so oblečeni v bele obleke in imajo palmove veje v rokah, in ki z močnim glasom kličejo: *Čast in slava našemu Bogu, ki sedi na tronu, — in pa Jagnjetu!*

5. Slednjič pa, kdo vas je priklical sem v to hišo božjo? Ne mar z v o n o v i iz visokih zvonikovih lin? In ti glasovi zvonov, kaj so družega, kakor glasovi božji, ki te kličejo v hišo Gospodovo, kakor kaŕipoti v nebeški dom. Ti glasovi iz višav nam kličejo: Odrtrgaj, o kristijan, za nekaj časa svojega duha od sveta, in povzdigni se proti nebesom, odkoder pride milost in usmiljenje! Vzdigni svojo glavo — in misli na nebeška bivališča! — Če pa slišiš mrtvaški zvon, kaj te ne spominja resno, da utegne še danes tebi zapeti, in kaj bi bilo s teboj, ko bi se v resnici zgodilo? Ali bi šel s Kristusom v nebo, — ali k zavrženim v peklenko brezno? O, kako resen kaŕipot v nebo nam je mrtvaški zvon, češ, tako živi, da boš kdaj mogel k Bogu!

Kristijani! Današnji dan se spominjamo prelepih besedi svetega apostola: *Naše bivanje je v nebesih, odkoder pričakujemo Zveličarja*, našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki bo spremenil naše revno telo in ga vpodobil svojemu častitljivemu telesu po moči, s katero mu je vse podvrženo; o, prosimo v nebesa odišlega Zveličarja, naj nam od ondot pošlje milost tako živeti, da bomo vredni enkrat kot njegovi služabniki tja priti, kjer je on — naš Gospod. Amen.

A. Šimenec.

2. Srce Jezusovo ob njegovem vnebohodu.

In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebo vzet, in sedi na desnici božji. Mark. 16, 19.

Zgodbo vnebohoda Gospodovega nam sv. pismo sporoča zelo natanko. Gospod Jezus se je štirideseti dan po svojem vstajenju zopet prikazal apostolom v Jeruzalemu, jedel je z njimi, dal jim še nekaj potrebnih naukov, posvaril njih preslabo vero in trdobo njih srca ter jih razposlal po vsem svetu učiti njegove nauke ter s sv. krstom sprejemati vernike v njegovo cerkev. Obljubil jim je še svojo pomoč po sv. Duhu, obljubil jim je čudodelnost, blagoslovil jih je in se je potem v pričo njih vzdignil v nebesa. Bilo je to na Oljski gori, da se tam, kjer se je pred dvainštiridesetimi

dnevi pričelo njegovo trpljenje, izvrši tudi njegovo poveličanje. Apostoli so žalostni gledali za njim; ko ga je zakril svitel oblak, sta jih prišla potolažit dva angela iz nebes ter naznanit, da bo prišel taisti Jezus še enkrat na zemljo in sicer sodnji dan, da izreče pravico nad vsem človeštvom. *In oni so ga molili, in so se z velikim veseljem vrnili v Jeruzalem*, piše sv. Lukež v svojem evangeliju (24, 52.). S tem so razodeli svojo ljubezen do njega; zakaj rekel jim je poprej: *Ako bi me ljubili, bi se pač veselili, da grem k Očetu*. (Jan. 14, 28.)

Ljubi kristijani! Zamislimo se sedaj, kolikor nam pripuščajo naše slabe moči, v presv. srce Jezusovo, ko je zapuščal ta svet ter šel v slavo nebeško k svojemu Očetu.

S kakšnim srcem, vprašam, je Jezus Kristus zapustil ta svet? Zapustil ga je: 1. z ljubezni-polnim srcem, 2. z zmagoslavnim srcem, 3. z radosti-polnim srcem.

Na to trojno veselo resnico naj bodo naše misli obrnjene sedaj in ves današnji praznik!

1. Naš Gospod Jezus Kristus se je ločil z zemlje — prvič z ljubeznipolnim srcem, katero želi vse oblagodariti. Saj je bila to značilna in vodilna stran njegovega delovanja na zemlji. Kako je vendar ljubil svoje učence! Kako jim je bil naklonjen, kako potrpežljivo je prenašal njih napake in slabosti! Kako modro je vse uredil, ko se je poslovil od njih! Kakor svoje učence, tako je ljubil Jezus vse, kateri so se mu zaupljivo bližali. Ali je mar katerega kdaj odpustil brez pomoči, brez tolažbe, brez svêta? Ali je videl koga trpeti, in bi ga ne bil potolažil? Ali je videl koga solziti se, in bi mu ne bil obrisal grenkih solzâ? Kako se mu je smililo ljudstvo v puščavi, ki je bilo že tri dni pri njem, in ni imelo kaj jesti! Kako se je razjokal nad trdovratnim mestom Jeruzalemom, ki ni spoznalo časa svojega obiskanja. (Luk. 19, 44.) Kako hudo mu je bilo, ko je naprej videl v duhu, kako grozno bo trpelo to ljudstvo, kadar prihrumi rimska vojska nad mesto! S posebno, nerazumljivo ljubeznijo je ljubilo to srce tudi najhujše sovražnike in svoje morivce; tudi za té je skušalo odpuščenje izprositi pri nebeškem Očetu.

Ta prečudna, neizrečena ljubezen je bila torej poglobitni znak Jezusovega presv. srca; to je bil tisti duh, ki je preveval vsa njegova dejanja na zemlji. To je bila tista poglobitna zapoved, katero

je polagal svojim učencem zopet in zopet na srce, zlasti pa pri slovesnem nagovoru pri zadnji večerji.

In s tem ljubezni-polnim srcem se je vzdignil naš Gospod v nebesa, kjer na desnici svojega Očeta prosi za vse zveste ovčice svoje čede, za vse ljubljene otroke svojega srca. Šel je v nebesa, da pošlje od ondod sv. Duha, ki naj vse vōdi, da bi se nobeden ne izgubil, ker je vsak odkupljen z Jezusovo predragoceno krvjo.

Kristijani! Ako pa je bilo in je Jezusovo presv. srce tolikanj goreče ljubezni polno, in ako je zapoved ljubezni zopet in zopet priporočal, treba, da smo tudi mi poslušni tej njegovi zapovedi. *Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite med seboj. V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako bote ljubezen imeli med seboj.* (Jan. 13, 34. 33.) Zares, kristijani moji, kdor nima tega znamenja nad seboj, ta ni izmed čede Kristusove, ta ni ovca *njegove* (desne) roke (Ps. 94, 7.), zato bo, ako se ne spreobrne h krščanski ljubezni, sodnji dan stal med kozli na levici. In to velja vsem nespravljivcem, vsem neusmiljenim, vsem nevoščljivcem, vsem obrekovalcem. Nihče naj se ne izgovarja, nihče naj samega sebe ne moti in ne zapeljuje. Jezus je šel današnji dan v nebesa nam *mesto pripraviti*. (Jan. 14, 2.) Toda v nebesih ni mesta nepoboljšljivim krivičnikom, ne sovražnim ljudem, ne neusmiljenim, ne drugih vrst trdovratnim grešnikom. Za take je mesto v peklju pri satanu. Nebesa so kraj plačila za sveto ljubezen, pekel je kraj plačila za ljubezen tega sveta.

2. Ozrimo se zopet na presv. srce Jezusovo! Ločilo se je s tega sveta z m a g o s l a v n o. Premagal je Jezus svet, greh, pekel in njegovega poglavarja, in dokler ni popolnoma izpolnil naloge Očetove, se ni vrnil v nebesa. Vse prerokbe, vse predpodebe je bilo treba poprej dopolniti. To mu je delalo tudi veselje; to je bila njegova *jed* (Jan. 4, 34.), kakor je sam zatrdil, da stori voljo nebeskega Očeta, ali, kakor razlaga sv. Janez Zlat., to je bila njegova velika želja po našem zveličanju. Zato si je privzel človeško naravo in nam, razven greha, postal v vsem enak. Oznanoval je svoj božji nauk, potrjeval ga s čudeži ter podpiral s svojim vzvišenim zgledom. Nabral si je učencev ter jih vsposobil s svojo božjo močjo, da povabijo vse narode zemlje k večnemu zveličanju. In ko je bilo dovršeno delo njegovega pozemeljskega življenja, ter se je on prostovoljno podal v najhujše trpljenje in najgroznejšo in sramotnejšo smrt, vstal je tretji dan iz lastne moči od mrtvih, potrdil svoje učence, ustanovil sv. cerkev ter se na današnji dan

v spremstvu vseh pravičnih stare zaveze veličastno vzdignil nebo. Tisočletja in stoletja so pričakovali v predpeklju tega dné, in sedaj gredó zmagoslavno s svojim Odrešenikom v nebeško kraljestvo, ki jim je bilo doslej zaprto. Njegovemu neizmernemu naporu se je pač spodobila tudi neskončna slava. Zato poje psalmist (46, 6): *Bog je šel gori z veselim glasom, in Gospod s trobentnim bučanjem.* Šel je Gospod današnji dan zmagoslavno v nebesa, odkoder je z Očetom vred poslal obljubljenega sv. Duha, ki ostane pri svoji cerkvi vse dni do konca sveta.

Predragi v Kristusu! Naša naloga je, da posnemamo svojega Zveličarja. Izpolnjujmo torej tudi mi, vsakdo po svojem stanu, dolžnosti, ki nam jih nalaga Bog, kakor zahteva vsacega poklic. Izpolnjujmo svoje stanovske dolžnosti ne toliko iz posvetnih nagibov, iz pozemeljskih ozirov, kakor iz ljubezni do Boga; Bog namreč hoče, da smo zvesti delavci vsak po svojem poklicu. Svoja opravila posvečujmo s čistim namenom in z gorečo molitvijo, in Bog nam bo dal svoj blagoslov na zemlji in večno plačilo v nebesih.

Pri tem pomislimo, da ni na tem ležeče, ali ima kdo nižje ali višje mesto na zemlji, ampak le na tem je ležeče, da je vsakdo *zvest najden* (I. Kor. 4, 2.) v svojem poklicu, in da rabi vse pomočke, ki so mu dani v zveličanje. Pred Bogom stoji marsikateri dninar, kmet, rokodelc višje, kakor kak imeniten gospod, kak bogataš, ki se mu vse uklanja. Evangeljski hlapec z dvema talentoma je bil ravno tako poklican v veselje svojega Gospoda, kakor oni s petimi talenti, leni pa je bil zavržen.

3. Slednjič se je ločil naš Gospod z zemlje z veselim srcem. Šel je v veličastvo svojega Očeta čistiljiv, šel je vživat sad svojega neizmernega dela, svojega poniževanja, svojega potu, svoje krvi, svoje smrti. Šel je posest kraljestvo, ki je pripadalo po pravici njemu, prvorojenemu od Očeta, katero pa je v neskončni ljubezni pridobil tudi za nas. Šel je v nebesa na desnico Očetovo, t. j. da prejme najvišjo čast in oblast tudi kot človek nad vsem v nebesih in na zemlji. Zato je poveličani Bog napravil novo veselje angelom, zato se sme reči, da tako veselo nikdar ni in ne bo do sklepa poslednje sodbe odmevala »aleluja« po nebeških prostorih.

Polno najsvetejšega veselja je moralo torej biti takrat Jezusovo srce; kako pa je z nami v pogledu na večnost? Tudi najpravičnejši kristijan ob svoji smrtni uri trepetaje kliče s prerokom :

Gospod, ne hodi v sodbo s svojim hlapcem; ker pred tvojim obličjem ni noben živih pravičen. (Ps. 142, 2.) In Jezus je rekel: *Kadar storite vse, kar vam je zapovedano, recite: Nepridni hlapci smo; storili smo, kar smo bili dolžni storiti.* (Luk. 17, 10.) Zares, ako bi večni Sodnik tudi naša najboljša dela sodil brez usmiljenja, kako malo bi jih bilo spoznanih vrednih nebeškega plačila! Kaj pa šele grešnik? Kaj pa njegova temna dela? Kakšna more biti pač njegova večnost?

Kristijani! Spominjajmo se vse dni resnice, katero sta označila angela apostolom na današnji dan, rekoč: *Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli iti v nebo.* Misel: *Vsi se moramo pokazati pred sodnjim stolom Kristusovim, da prejme slehern v svojem telesu, kakor je storil, ali dobro ali hudo* (II. Kor. 5, 10), ta misel nas bo odvrčevala od greha ter navajala k pokori in čednostim. Potem bomo s trdnim zaupanjem, dà, po besedah sv. Gregorija, z veseljem pričakovali tistega trenutka, ko nas pokliče Gospod k sebi, da nas poplača za ves trud našega življenja, kar smo ga imeli za nebesa. Zato so svetniki veselo hrepeneč zrlji smrti nasproti, in raj je bila še tako muk in groze polna.

Tako vam za sklep omenim sv. mučenca Cirila, ki je šele 12 let star, okrog leta 274. v Cezareji (Kapadocija) prelil svojo kri za nebesa. Sin paganskih starišev je bil skrivaj poučen v sv. veri in krščén. Ko oče to izvé, skuša ga pregovoriti, da se odpove krščanstvu, a ker nič ne opravi, izpodi ga iz hiše. Ko deželni poglavar o tem čuje, pokliče sv. Cirila pred-se ter ga skuša najprej prilizovaje dovesti k odpadu od Kristusa ter mu obljubi, da ga bo že on spravil zopet v očetovo hišo. Toda neustrašeni deček odvrne: »Pri Bogu bom našel lepšo hišo, kakor je tista mojega očeta. Rad sem na zemlji reven, da dobim večno bogastvo na onem svetu; tudi smrti se ne bojim, ker mi podeli boljše življenje kakor je sedanje.« Poglavar ga straši z ognjem in mečem, toda deček ostane neomahljiv in reče: »Ne bojim se ne ognja, ne meča. Goreče hrepenim priti k svojemu Bogu. Le kmalu me daj v smrt, da me toliko prej doleti sreča, videti svojega Boga.« In videč, kako drugi jokajo okrog njega, ker se jim mali deček smili, reče: »Zakaj jokate? Še veseli bi morali biti, toda vi ne veste, kakšno upanje imam, in ne poznate kraljestva, v katero grem.« Poglavar ukaže dečku odsekati glavo. Vsi so ihteli, le sv. Ciril je bil radosti poln, gredoč v smrt za Jezusa. Sv. cerkev se ga spominja dné 29. maja.

Kristijani! Prosimo danes Jezusa, da bi tudi mi mogli po njegovem zgledu in po zgledu svetega Cirila in drugih svetnikov

ločiti se z zemlje s tako sveto ljubeznijo in tako veselega upanja polnim srcem! Ako se tako ločimo s tega sveta, potem se bo uresničila nad nami obljuba Jezusova: *Kjer sem jaz, tamkaj bo tudi moj služabnik. In ako kdo meni služi, ga bo moj Oče počastil.* (Jan. 12, 26.) Amen. V. Bernik.

Šesta nedelja po Veliki noči.

Zakaj svet sovraži duhovnike?

Iz shodnic vas bodo devali, pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, menil, da Bogu službo stori. Jan. 16, 2.

Kristus je prerokoval veliko prihodnjih reči, izmed katerih so se nekatere že izpolnile, druge se pa še izpolnjujejo. Žalostno prerokovanje za apostole in nas, njihove naslednike, je to, kar beremo v današnjem evangeliju. To prerokovanje je izpregovoril Kristus kratko pred svojim trpljenjem, torej so te besede kakor oporoča ali testament za apostole in nas duhovnike. Rekel je namreč: *Iz shodnic vas bodo devali . . . Te besede so močno podobne besedam, katere je pri drugi priliki govoril, rekoč: Učenec ni več, kot njegov učenik, in hlapec ne več, kot njegov gospod; če z menoj tako delajo, kaj hočete pričakovati pa vi? Ko bi bili vi iz sveta, bi vas svet ljubil; ker pa niste iz sveta, temveč sem vas jaz od sveta odbral, zato vas svet sovraži.* Svet je res vedno sovražil in preganjal apostole in njihove naslednike in jih bo, in apostoli in duhovniki so morali vedno pretrpeti veliko preganjanja, zaničevanja in še hujšega; saj jim je Kristus zapustil to za dedščino. Odkar je on sam na gori Golgoti, kakor veliki duhoven, izpraznil grenki kelih trpljenja, od tistega časa morajo njegovi služabniki in namestniki piti kelih trpljenja. Hočem vam danes pokazati, kako resnične so bile vedno in bodo Jezusove besede, ali pa, kako se je duhovnikom vedno godilo, se še in se bo — in zakaj je tako?

1. Duhovniki so vedno veliko trpeli, trpé sedaj in bodo. Kmalu potem, ko je Kristus odšel v nebesa, so že prijeli apostole, peljali jih pred sodbo in bičali z opominom, naj molčé in da ne smejo več učiti naukov križanega Jezusa; apostoli so bili pa

veseli, da so smeli zaradi imena Jezusovega trpeti zasramovanje, in so naprej oznanovali njegov nauk, ker so se Boga bolj bali, kakor ljudi. Povsod je šel njihov glas, pa tudi povsod je tekla njihova kri! Peter je umrl na križu z glavo navzdol; Pavlova glava je padla pod mečem; Andrej je na križu viseč umrl; Jakob je bil umorjen; Janeza so kuhali v kotlu v vrelem olju; Filipa so pobili s kamenjem; Jerneju so kožo raz telo potegnili in odrezali glavo; Tomaža so s pušicami in Matevža pri altarju umorili; Jakoba mlajšega so strmoglavili raz templove višine; Tadeja so pobili s kolom in Simona prežagali. Taka se je godila apostolom. Prišla je torej ura, ko je zaslepljeni svet mislil, da se Bogu služba stori, če počne take grozovitosti!

Nič bolje, kakor apostolom, prvim škofom in duhovnikom, pa se je pozneje godilo tudi njih naslednikom. V prvih tristoletih so pri preganjanju kristijanov najbolj gledali na duhovnike, češ, glavo — pastirja udari, in čreda se razkropi; zato so jih metali pred divje zveri, obešali, žgali, sekali, po črepinjah in steklu valjali in vlačili, po ječah metali, po njih hodili, jim oči in druge ude rezali, ter raztepane z oljem, jesihom, apnom in soljo polivali, potapljali jih v vodo, z železnimi grebeni in bodali trgali meso z njih — da vse, kar si more izmisliti pekel in človeška hudobija, so storili nad njimi, vse, kar še sedaj človek ne more slišati ali slikanega gledati, so počeli nad kristijani in v prvi vrsti nad duhovniki, ter so menili, da storé posebno dobro delo, da storé Bogu službo.

Za prvimi duhovniki je prišlo na delo veliko duhovnikov misijonarjev v vseh stoletjih in delih sveta. Nastopili so z apostolsko gorečnostjo svoje apostolsko delo in apostolsko življenje, — pa so tudi končali z apostolsko smrtjo. O, kolikerim so odrezali roke ali noge, ki so blagoslavljalje in nosile mir božji! Le sam Bog, ki vé kapljice morja prešteti, more tudi prešteti kapljice njih krvi! Le Bog vé imena svojih svetih služabnikov, ki so s pobešeno glavo in odprtimi ranami v teku veliko let svojo kri prelivali za njegovo stvar! Je pač bilo tako, kakor je bilo prerokovano, da je svet menil, da Bogu stori službo, če umori duhovnika!

Če preiščemo vsa pretekla stoletja, nobenega ne bomo našli, v katerem bi ne bilo tu ali tam več ali manj duhovnikov grozno pomorjenih. Da ne govorim o vseh časih posebej, omenim le, kako nečloveško so z duhovniki delali pred sto leti na Francoskem ob prekuciji. Dva pa dva so skupaj zvezali, peljali jih na globoko morje in tam pometali v globočino morja; in če se je kdo hotel

rešiti in se prijel z rokami ob rob čolna, potisnili so ga z železnimi drogi v globočino. Koliko duhovskih glav pa je padlo pod moralno gilotino, t. j. mašino, s katero so jim sekali glave. Kako so divjali zoper duhovnike še pred ne dolgim časom na Nemškem, kjer so jih preganjali, zapirali, jemali jim premoženje! In tako delajo še v sedanjih dneh na Francoskem, Laškem, ker sveti oče papež so še vedno jetnik v svoji hiši, oropan svojega premoženja, — in nobene oblasti ni, da bi se potegnila za pravico! Hudo piko imajo sovražniki zlasti na jezuite, zato ker so ti močni steber in bramba sv. katoliške cerkve; te reveže preženó in prepodé sedaj iz tega, sedaj iz drugega kraja, sedaj iz te, sedaj iz druge dežele. Na Kitajskem se je vnel hud boj — in koliko duhovnikov je grozno poklanih! Z ognjem in mečem se divja vedno zoper nje. Je pač vedno tako bilo in je in bo, kakor je Kristus napovedal: Iz shodnic, t. j. iz vaših hiš, pravice, iz vašega premoženja vas bodo metali, — in slepi svet še misli, da z duhovnikom sme brez greha in odgovornosti početi, kar si more groznega izmisliti!

Morda bi mi utegnil kdo ugovarjati in reči: Pri nas duhovnikov nihče ne preganja, in se jim nič žalega ne stori! Pač res, da nas svet ne deva na tezavnice, da nas ne zbada z železom in jeklom, a ima še ostrejša bodala, ki še bolj režejo naše duše, kakor so nekdanj jeklena bodala telesa. Po mestih nas zbadajo s peresom, po deželi pa z jezikom. Imenujejo nas mračnjake, hinavce, slaboumneže, prenapeteže, goljufe itd. Če ne gre drugače, si pa izmislijo najostudnejše laži in obrekovanja. Še ni dolgo tega, kar se je smelo pisati in tiskati, da sveti oče, papež, mesto da bi molil in blagoslavljal, grdo preklinja, in so to izmišljeno kletev zapisali in tiskali tako grdo, da je človek ne more izgovoriti. Da bi pa kdaj preklicali in popravili svoje laži, jim še na misel ne pride. Kako grdo in lažljivo blatijo sedaj tega, sedaj drugega škofa; in kakor s škofi, tako delajo tudi z drugimi duhovniki. Brezverci hočejo na tak način vzbuditi v ljudeh zamrzo do duhovnikov sploh, to je do cerkve, ter ljudi odtrgati od cerkve, od katere so sami že davno odpadli. In vse take laži in ostudnosti se smejo pisati in tiskati v imenu prostosti, svobode, napredka, omike in razsvitljenosti! To ti je napredek za pekel! Kaj pa na deželi? Ali se ne dobi že tuintam izprijen mladenič, ki se predrzno in zaničljivo postavi pred duhovnika s pokrito glavo in smodko v ustih, in ki zaničljivo govori vpričo njega. In kako malo si storé mnogi iz tega, da beró časnike, ki ostudno obrekujejo duhovnike, in zasramujejo vse njih

delovanje. Duhovniki morajo pred takimi ljudmi dandanes veliko britkega pretrpeti. Pa zakaj vendar morajo duhovniki sploh veliko pretrpeti, kje pa je pravi vzrok? Na to odgovorim sedaj.

2. Duhovnik oznanuje nauke, ki so s človeško počutnostjo v nasprotju, zato ne dišijo medenim ustnicam posvetnjakov. On mora pogostokrat pomočiti svoj jezik v pelin in sol sv. evangelija, in govoriti ostre in britke resnice, ki mehkužnemu svetu ne uga-jajo, češ: govoriti o večnih kaznih in peklu ne gre sedanjemu olikanemu in naprednemu svetu, to je bilo morda treba v starih časih, ko so bili ljudje še bolj žabiti in ueumni; taki govori gredó sedaj med staro šaro. Tako govore posvetnjaki, a duhovnik mora drugače govoriti. On mora klicati bogatinom, da pojde ložje kamela skozi šivankino uho, kakor lakomni in krivični bogatin v nebesa; kraljem in mogočnejšem mora klicati, da Bog ne gleda na veljavo ljudi; prevzetnejšem mora reči, da se jim Bog ustavlja, in da jih bo pogubil zaradi njih napuha; hinavcem in prilizovalcem mora potegniti krinko raz hinavskega in volójega obraza; imenitnim grešnikom mora povedati, da vkljub vsemu odlikovanju niso vredni krščanskega imena; nečistnikom mora klicati: Ni ti dovoljeno! Če se ne poboljšaš, je tvoj delež v ognjenem in žveplenem jezeru. Požrešnejšem in pijancem mora reči: da se bo njih jezik v dnu pekla cvrl z evangeljskim bogatinom; mlačnejšem, da jih bo Bog *pljunil iz svojih ust*; zapeljivcem in pohujšljivcem, visokim in nizkim, mora klicati, da tudi njihovega vratu čakajo mlinski kameni, ki jih bodo potegnili v globočino pekla; zatiralcem vdov in sirot in odtegovalcem zasluženega plačila mora klicati, da njihovi grehi za maščevanje vpijejo v nebo; tatom in obrekovalcem mora klicati, da ne bodo poprej rešeni božje jeze, dokler ne povrnejo poslednjega krivičnega vinarja, in ne prekličejo poslednje obrekljive besede; poslom mora povedati, da hlapec, ki vé voljo gospodarjevo, pa je ne spolni, bo več palic dobil; zanikrne stariše mora še bolj grajati kakor zanikrne otroke; sploh mora vsem grešnikom, naj si bodo v svili, ali domačem padovanu, klicati: da ne bodo dobili odpuščenja drugače, kakor če svojo vest dobro izprašajo, se grehov kesajo, trdno sklenejo se poboljšati ter se jih odkrito spovedó in za-nje pokoro delajo. — Take in enake besede pa niso prikupljive; zato svet sovraži duhovnike. Resnica napravlja sovraštvo, — je rekel naš Gospod. Pa kaj se hoče, duhovnik mora biti trobenta Gospodova, ne mutasti pes, naj velja, kar hoče. Vesten duhovnik na svetu ne more pričakovati rožic. Ko bi pa govoril tako, kakor

se prilega sprijenim ušesom, potem bi ga svet hvalil. Zato vidimo, da skrbni in vneti duhovniki, ki zvesto izpolnujejo svoje težavne in odgovorne dolžnosti, morajo pretrpeti veliko zaničevanja, preganjanja in nasprotovanja in vsega hudega, med tem, ko se nezvestim in sprijenim odpadnikom izkazuje največja čast. Spominki se postavljajo odpadnikom in krivovercem, kakor Giordanu Bruno v Rimu; ulice se po njih imenujejo, kakor v Ljubljani Trubarjeve ulice; po časopisih se v zvezde kujejo, kakor: Luter, Hus itd.

Pa li veste, kateri ljudje najbolj in najhujše črté duhovnike? To nam je Kristus povedal, rekoč: *Vse to vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta, ne mene!* To so torej ljudje, ki od Boga in Jezusovega nauka malo vedó, ali pa nočejo vedeti, ki ne poznajo ne Boga Očeta in ne njegovega Sina; to so ljudje sprijenega življenja in srca, ki si menijo s tem izmiti svoje madeže, da prav pridno obrekujejo duhovnike. — Dobri ljudje duhovnikom nič žalega ne storé, zato ker so dobri; malopridni pa veliko, ker so sami hudobni. Če torej naletite na ljudi, ki grdo obdelujejo duhovnike, precej lahko spoznate, kakšno je njih življenje; sami si s svojim psovanjem dajejo spričevanje, da niso kaj prida, da pri njih ni vse v redu, zato jih pa duhovnik vedno v oči bôde.

Kaj nas pri takih prilikah edino more tolažiti? Edino le beseda Gospodova: vam se ne bo boljše godilo, kakor meni! *Blagor vam, kadar vas bodo ljudje kleli in preganjali, in vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker vaše plačilo je obilno v nebesih.* (Mat. 5, 12.) Kadar pridejo take ure nad nas, se tolažimo s tem, da je Jezusova beseda resnična, da mora tako biti, drugače bi Jezusova beseda ne bila resnična, in da bi mi nehali biti pravi služabniki božji, ako bi nam vsi ljudje brez izjeme le dobro storili. Ne ostane nam družega v tacih urah, kakor prositi Boga, da bi vsem učencem in duhovnikom Jezusovim ne odvezel duha potrpežljivosti, duha resnice, duha vere in upanja, duha moči, — vsem kristijanom pa dal duha pobožnosti; grešnikom: duha strahu božjega! — Sploh pa v teh dneh vsi prosimo Boga, da bi nam v tem življenju poslal duha ljubezni — v smrtni uri duha tolažbe, — in po smrti pa v njegovem kraljestvu — duha večnega miru! Amen.

A. Šimenc.

Binkoštna nedelja.

I. Cerkev Kristusova na zemlji — nezmotljiva in sveta.

Verujem v svetega Duha, sveto kato-
liško Cerkev. Apost. vera.

Binkoštni praznik je za nas kristijane enakega pomena, kakor sta božični in velikonočni praznik. Božični praznik nam kaže neskončno ljubezen in usmiljenost Boga Očeta, ki je svojega edinega Sina poslal na svet, da odreši nesrečni človeški rod. Velikonočni praznik nas spominja neskončne ljubezni včlovečenega Sina božjega, ki ga je prisilila, da je v groznih mukah na križu umrl za nas, potem pa dovršil delo odrešenja po svojem častitem vstajenju iz groba. Binkoštni praznik pa nam predočuje neskončno ljubezen tretje božje osebe, sv. Duha, ki je prišel nad apostole ter po njih ustanovil cerkev Kristusovo na zemlji, da po njej kristijani resnično dosežejo svoje večno zveličanje. Za to cerkev je položil Bog Oče temeljni kamen, Jezusa Kristusa; Bog Sin ji je postavil poglavitne zidove v svojih naukih in zakramentih; sveti Duh pa je utrdil in clepšal to zgradbo božjo z milostmi, ki jih deli kristijanom po svetih zakramentih in drugod. Sveti Duh razsvetljuje vernikom Kristusovim um, da spoznajo resnico, pa jim tudi posvečuje dušo in srce, da po spoznani resnici vravnajo svoje življenje ter se tako posvetijo. 1. Cerkev Kristusova torej uči čisto resnico, je nezmotljiva. 2. Cerkev Kristusova posvečuje svoje ude, je sveta.

Ti dve resnici premišljujmo danes s pomočjo svetega Duha v imenu Jezusa in Marije.

1. *Kdor veruje in je krščen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen* — te besede je govoril Jezus Kristus svojim apostolom, ko jim je dal nalogo iti po vsem svetu učiti vse ljudi. Kaj torej zahteva Zveličar sveta od ljudi? *Ver o*, t. j. da brezpogojno in brezdvomno sprejmejo in imajo za čisto resnico vse njegove nauke, katere je on zapovedal učiti svojim apostolom in njih naslednikom. Toda ti apostoli Jezusovi in nasledniki v učeči cerkvi so bili in so ljudje; vsak človek pa je podvržen zmoti ter enako lahko tudi druge ljudi zapelje v zmote, bodisi iz nevednosti, ker sam ne pozna resnice, bodisi iz hudobije, ker noče povedati resnice. Po kateri pravici zahteva torej Jezus Kristus

od ljudi, da brezpogojno in brezdvomno verujejo nauke apostolov in njih naslednikov, ter grozi z večno pogubo onim, ki ne bi hoteli verovati? Ako so bili apostoli podvrženi zmotam v razlaganju svetih resnic, kdo nas more siliti, da jim verujemo? Jezus Kristus je pa gotovo govoril resnico, ko je rekel: *Kdor pa ne veruje, bo pogubljen*. Torej pogubljen bo človek zato, ker ni hotel brezpogojno verovati zmoti podvrženemu človeku? Kako se vjema to z zdravo pametjo človeka in pa z neskončno pravičnostjo in modrostjo božjo? Ali pa zahteva morda Kristus, da verujemo apostolom in njih naslednikom ne gledé na to, da li je to, kar oni uče, resnica ali zmota ali laž? Toda tedaj pa je popolnoma vse enako, kaj verujemo, po kateri veri da živimo, da-li smo v resnici ali v zmoti, da-li hodimo po temi ali v svetlobi! Kako pa bi se to vjemalo z besedami Jezusa Kristusa: *Jaz sem za to prišel na svet, da spričujem resnico*, in pa z onimi: *Kdor hodi za menoj, ne hodi po temi*? Ni mogoče, da bi Kristus sam sebi nasprotoval. Kaj torej? Edino, kar si moremo misliti, je, da je Kristus svoji cerkvi podelil dar ne zmotljivosti v razlaganju resnic svete vere, torej da so bili apostoli in da so njihovi nasledniki, papeži in škofje skupno, ali papež tudi sam za-se, v razlaganju verskih resnic nezmotljivi. Prava cerkev Kristusova torej mora biti nezmotljiva, sicer pade temelj vere, odprta so vrata vsaki zmoti, ljudje tavajo po temi brez gotovega cilja in poti, in Kristus ne more zahtevati vere, ne more pretiti z večno pogubo tistim, ki ne verujejo.

2. Kako pa je to mogoče, da je cerkev nezmotljiva? Kdo in kako ji je dal potrebno lastnost? Jezus Kristus, njen božji ustanovitelj. On je rekel Petru: *Ti si Peter (skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklenska vrata je ne bodo zmagala*. Kakor trdno stoji skala sredi morskih valov, ki od vseh strani pljuskajo vanjo, pa se ne gane, tako trdna, nepremakljiva je tudi skala, na katero je postavil svojo cerkev Jezus Kristus; ta skala je prvak apostolov, sv. Peter, ter so za njim njegovi nasledniki, rimski papeži; ako pade Peter, ako se moti papež v verskih resnicah, kje naj še iščemo čisto resnico? Tedaj je omajana trdna skala, tedaj zmagajo moči peklenške, tedaj Kristus ni govoril resnice. Kristusova cerkev je nezmotljiva v verskih resnicah in to nezmotljivost je sprejela od svojega ustanovitelja, ki je govoril dan pred svojo smrtjo prvaku apostolov, Petru: *Satan vas je hotel imeti, da vas preseje, kakor pšenico; pa jaz sem molil za-te (Peter)*,

da se ne omaja tvoja vera; in ti, ko boš spreobrnjen, potrjuj svoje brate. Kristus je torej posebej molil za Petra, da ostane trdna njegova vera; Peter je poklican vse druge vernike utrjevati v veri; kako pa je to mogoče, ako bi bil on sam podvržen zmoti, ako ni njegova vera trdna?

3. Je-li pa Kristusova cerkev še dandanes nezmotljiva in bo-li nezmotljiva ostala do konca? Dà! Jezus Kristus je rekel: *Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.* Apostolov pa ni več, so umrli; s kom je torej Kristus do konca sveta? Z nasledniki apostolov, v prvi vrsti s poglavarjem svete cerkve, katere je po besedah apostola Pavla *sveti Duh postavil, da vladajo cerkev božjo.* Ako so bili torej nezmotljivi apostoli, nezmotljivi so tudi njih nasledniki v verskih resnicah, zakaj tudi ž njimi je Jezus Kristus.

Kako pa je Jezus Kristus s svojo cerkvijo? Po svetem Duhu. *Duh resnice pa,* — so njegove besede — *katerega vam bom jaz poslal od Očeta, on vas bo učil vso resnico.* Sv. Duh je prišel nad apostole v podobi plamena. Kakor ogenj sveti, tako je tudi sveti Duh razsvetlil apostole, da so verske resnice prav spoznali in učili ter nepokvarjene izročili svojim naslednikom; pa tudi te razsvetljuje in vlada isti sv. Duh, ker tudi on je s sveto cerkvijo do konca dni, kakor Jezus Kristus; torej je in ostane ta cerkev nezmotljiva.

Pa koliko cerkvâ je ustanovil Jezus Kristus? Eno samo! On pravi: *Jaz bom zidal svojo cerkev,* in le to je postavil na trdno, nepremakljivo in nerazrušljivo skalo, ob kateri se morajo razbiti vsi nasprotni valovi; le tej cerkvi je izročil zaklad verskih resnic, da ga ohrani s pomočjo sv. Duha nedotaknjena, neoskrunjenega vse dni do konca sveta. Katera je ta cerkev? Rimsko-katoliška, to je cerkev naša. Da smo v tej rojeni in vzgojeni, si moramo v največjo srečo šteti mi, katoliški kristijani. Rimski papež, poglavar katoliške cerkve, je edini pravi naslednik sv. Petra, katerega je Kristus postavil za prvega poglavarja te cerkve; rimski papež je torej pravi namestnik Kristusov, on je trdna, nepremakljiva skala, ob katero se zastonj zaganjajo moči peklenške, on je luč, prižgana od svetega Duha, ki sveti vsem pravovernim kristijanom; rimski papež je v razlaganju verskih resnic nezmotljiv in v njem je nezmotljiva katoliška cerkev, katera je ohranila in bo ohranila neoskrunjen zaklad verskih resnic, izročenihi ji od Sina božjega.

4. Kaj sledi za nas iz te preimenite resnice? Da moramo z živo vero sprejemati nauke in resnice, ki nas jih uči ta katoliška cerkev. Ni nam dovoljeno ugovarjati, tudi ne prostovoljno dvomiti

o teh resnicah, ker vse je razodel Jezus Kristus, vse uči po katoliški cerkvi sv. Duh; kdor torej cerkvi ne veruje, nasprotuje svetemu Duhu; zato je rekel tudi Jezus Kristus: *Kdor pa cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očit en grešnik.* In ako kdaj, je potrebno dandanes, da se katoličani tesno in trdno oklepajo svete cerkve, da zvesto in ponižno poslušajo večne resnice, katere oznanujejo služabniki te cerkve v imenu Jezusa Kristusa, in da po njihovih naukih vravnajo celo svoje zasebno in javno življenje; zakaj čimbolj besné sovražniki proti Kristusovi cerkvi, tembolj jo morajo ljubiti, spoštovati in ubogati njeni verni otroci. Dalje je pa tudi dolžnost katoličanov, da s pobožno skupno molitvijo pomagajo, da se vsi pravoverni kristijani ohranijo v edinosti vere, da se katoliška vera širi mej neverniki in krivoverci, da vedno dalje in globlje prodira luč svete vere ter prešinja ljudem um in srce, zakaj to je luč, prižgana v katoliški cerkvi po sv. Duhu, in ta luč more ljudi res poboljšati in posvetiti.

II. Katoliška cerkev ni le nezmotljiva učiteljica verskih resnic, ampak ona tudi posvečuje svoje ude, ker je sveta. Katoliška cerkev, ta družba vseh pravovernih kristijanov, da je sveta? Kaj pa ono nebrojno število grešnih kristijanov — so mar tudi ti sveti? Kaj pa oni služabniki te cerkve, ki so tudi grešniki, in če bi hoteli verovati zatrdjevanjem naših nasprotnikov, celó veliki grešniki, da jim ni lahko najti podobnih na vsem svetu — so mar ti sveti? Kakšna je torej neki ta svetost katoliške cerkve? Seveda, kdor bi hotel presojeti svetost katoliške cerkve po nekaterih, recimo tudi po veliki večini njenih udov, ne gleda pa na vzvišenost naukov, ki jih uči ta cerkev, in na moč zakramentov, ki jih ta cerkev deli svojim udom, in se tudi ne ozira na visoki, večni namen, za kateri je ustanovil Jezus Kristus svojo cerkev na zemlji, — tak površni presojevalec seveda lahko pride do napačnega zaključka, da katoliška cerkev ni sveta. — Zakaj torej pravimo, da je katoliška cerkev sveta?

Prvič zato, ker svet, da, najsvetejši je njen ustanovitelj; ta je Jezus Kristus, Bog in človek, ki je lahko zahteval od svojih sovražnikov, da naj mu izpričajo en sam greh, pa niso mogli. Ali se more še katera druga cerkev ali verska družba na svetu ponagati s tako svetim ustanoviteljem, kakor je bil Jezus Kristus, na katerem ne morejo najti niti sence pogreška celó tisti njegovi nasprotniki, ki predrzno tajé njegovo božanstvo? Ali je bil morda svet glasoviti Luter, ustanovitelj verske družbe protestantske,

ki se je izneveril, dasi duhovnik, cerkvi Kristusovi, izneveril svojemu stanu in povzročil toliko gorje malone po vsej zapadni Evropi? Ali je bil morda svet Henrik VIII., ustanovitelj anglikanske verske družbe, ki je zavrgel svojo zakonsko ženo in se potem zaporedoma poročil s petimi drugimi? Ali je bil morda svet ošabni patrijarh carigradski, Fokij in pozneje Mihael Cerularij, ki sta v zvezi s slavohlepnimi grškimi cesarji povzročila nesrečni razkol v cerkvi zato, ker nista hotela priznati rimskega papeža kot poglavarja vesoljne cerkve? Jezus Kristus pa, ustanovitelj katoliške cerkve, je uzor svetosti, on je sama svetost, in od njega zajema vso svetost tudi družba pravovernih katoliških kristijanov, ki živé po njegovih naukih.

Ali niso sveti nauki in resnice, katere je učil Jezus Kristus in uči še sedaj katoliška cerkev? Kje najdemo nauke tako vzvišene, resnice tako jasne in gotove? Ali kdaj še je kateri tudi najslavnejši učenjak na svetu učil nauke, ki bi človeka tako ublažili in tako visoko dvignili, kakor nauki katoliške cerkve? Ona nam kaže, da je človek izšel iz Boga in da je njegov zadnji namen Bog! Si mar moremo misliti kaj bolj vzvišenega?

Pa kakšne pomočke daje katoliška cerkev svojim udom, da morejo tudi resnično doseči ta vzvišeni svoj namen? To so sv. zakramenti, je daritev sv. maše, molitev, blagoslovila. Molitev — kako mogočen je vpliv pobožne molitve na duha in srce, koliko svetih misli, koliko vzvišenih čuvstev nam vzbudi molitev! In tako že molitev posvečuje človeka. Kaj pa najsvetejša daritev nove zaveze, kjer se neprenehoma za nas daruje sam Jezus Kristus, da nas vedno znova očiščuje in posvečuje z milostmi, ki nam jih deli po tej sveti daritvi! In slednjič sv. zakramenti — ali ne posvečujejo ti viri milosti božjih celega človeka po duši in telesu ter uplivajo na njegovo zasebno in javno življenje! Med vsemi pa posebno najsvetejši zakrament altarja, kjer se združi duša krščanska z Jezusom Kristusom samim, tako da zamore kristijan po svetem obhajilu vsklikniti s sv. Pavlom: *Živim, pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni.*

Ako pa je katoliška cerkev sveta po svejem božjem ustanovitelju, sveta po svojih naukih, sveta po zakramentih, kako je mogoče, da bi ne imela tudi resnično svetih udov? Katera verska družba pa more s ponosom kazati na nebrojno število svetnikov in svetnic vsake starosti in stanu, kakor cerkev katoliška? Ali niso sveti prvi oznanovalci evangelija Kristusovega, apostoli in njih pomočniki?

Ali niso sveti oni krščanski junaki in junaške žene in device, ki so radovoljno prelili svojo kri za vero v Kristusa? Ali niso sveti oni skromni možje, ki so, zapustivši vse posvetno imetje in časti, Bogu služili v samotnih puščavah? Ali niso svete one krščanske device, ki so se samozatajevalno odpovedale svetu, junaško premagale svojo poželjivost ter se v samostanih posvetile službi božji in požrtvovalni ljubezni do bližnjega? Ali niso sveti oni goreči oznanovalci sv. vere, ki so zapustili domovino in svoje drage ter divjim narodom prižigali luč vere, prave omike in krščanske ljubezni? Ali ne šteje katoliška cerkev mej vrstami svojih svetnikov toliko papežev, škofov in drugih duhovnikov, cesarjev in kraljev, vojakov in preprostih rokodelcev, plemenitih žen in devic, bogatinov in revežev, starčkov in otrok? Kateri stan ali starost je, da bi ne imela svojega zastopnika mej svetniki in svetnicami? — Pa kako, po kateri poti so dosegli to svetost? Živeli so po naukih Kristusovih, kakor jih uči katoliška cerkev, posvečevali so se z molitvijo, z daritvijo sv. maše in po sv. zakramentih, torej z onimi pomočki, ki jih nudi svojim udom katoliška cerkev! Ali ni torej res, da je katoliška cerkev sveta tudi v svojih udih?

Dà, res je vse to, to moramo priznati mi katoliški kristijani, to morajo priznati tudi nasprotniki naše cerkve, ako le trezno mislijo in pravično sodijo. Toda ako ima ta cerkev toliko moč v sebi, da tako vpliva na celega človeka, na vse stanove, na vsako starost, tudi na vse čase, odkar obstoji; zakaj pa je vendar imela in ima še vedno toliko udov, ki niso sveti, marveč grešniki, zakaj ima celó mej svojimi služabniki take, ki niso sveti? Zakaj na te ne upliva njena moč? Zakaj se tudi v naših časih izneverjajo mnogi udje tej cerkvi ter jo zapuščajo? Ali je morda dandanes zapustil sveti Duh katoliško cerkev, da je zgubila svojo prejšnjo moč? Na taka vprašanja je treba javnega in odločnega odgovora, in mi lahko damo tak odgovor.

Katoliška cerkev je vedno ista sedaj, kakor je bila nekdanj, vlada in vodi jo isti sveti Duh, uči iste nauke, delí iste sv. zakramente, ima torej isto blažilno in posvečevalno moč v sebi, kakor nekdanj. Da pa ne more ona skrivna, posvečevalna moč cerkve Kristusove uplivati na vse njene ude enakomerno, da nima ta moč do nekaterih udov celó nobenega upliva, temu ni kriva cerkev, marveč so krivi dotični udje sami, ker se vsled svoje proste volje odtegujejo temu uplivu, ker se nočejo posluževati onih sredstev, katerih se mora posluževati kristijan, ako se hoče res posvetiti.

Sv. Duh neprestano nudi svojo milost po sv. zakramentih, deli jo pa le tistim, ki jo hočejo prostovoljno sprejeti, in ta milost koristi le tistim, ki prostovoljno ž njo sodelujejo. Ustvaril in odrešil nas je Bog brez našega sodelovanja, posvetil in zveličal pa nas ne bo brez našega sodelovanja z njegovo milostjo, ki jo deli vsakemu sv. Duh v zadostni meri. Nespametna je torej trditev, da cerkev Kristusova ni sveta, zato ker mnogi njeni udje niso sveti, ker se najdejo celó služabniki cerkve, ki niso sveti. Ako je bil mej dvajsterimi apostoli izdajalec Judež Iškarijot, je bil mar temu kriv Jezus Kristus, ali so bili krivi drugi apostoli? Ako se torej res najde mej tolikim številom duhovnikov katoliške cerkve semtertje kak Judež, ali so mar temu krivi drugi pravi duhovniki? In ako je mej tolikim številom katoličanov tudi mnogo nevrednih udov te družbe Kristusove, ali je radi tega vsa družba ničvredna? In kakšni kristijani so uprav tisti njeni udje, ki se z zaničevanjem odvrtaajo od te cerkve ter jo zapuščajo? Ali niso ti udje le suhe veje na zdravem deblu, ali niso to smeti, ki jih treba izmesti izmed dobrih kristijanov? Taki kristijani, ki so le po imenu kristijani, kažejo s svojim grešnim življenjem le še bolj jasno, kako velika je svetost prave cerkve Kristusove, ker od njih pregrešnega življenja tem lepše odseva svetost pravih kristijanov. Ni torej res, da katoliška cerkev ni sveta, zato ker mnogi njenih udov niso sveti po svojem življenju ali pa zato, ker jo nekateri zapuščajo in zaničujejo; marveč res je, da uprav zato jo mnogi zaničujejo, ker so njeni sveti nauki nasprotni njihovemu nenravnemu življenju.

Predragi v Gospodu! Jezus Kristus je ustanovil sveto katoliško cerkev, ustanovil to kraljestvo božje na zemlji, zato da se v njej neoskrunjene ohranijo do konca sveta svete resnice, ki jih je on učil; zato pa je dal tej cerkvi pomoč sv. Duha, da jo razsvetljuje in vodi, da se v verskih resnicah ne more motiti. Zato pa je naša dolžnost poslušati in trdno verovati nauke in resnice katoliške cerkve; gotovi in prepričani moramo biti, da v tej cerkvi in edino le v katoliški cerkvi se hrani neoskrunjen sveti evangelij Jezusa Kristusa, kakor so ga oznanovali apostoli. Pa to še ni dovolj, da le verujemo, potrebno je marveč in sveta dolžnost naša je, da vse svoje življenje vpravimo po naukih te svoje vere. Ako smo namreč prepričani, da je res, kar nas uči nezmotljiva učiteljica, katoliška cerkev, zakaj pa ne živimo tudi po tem svojem prepričanju? Ako pa je naše življenje, zasebno ali javno, nasprotno naukom in resnicam

katoliške cerkve, ali ni tudi nasprotno zdravemu razumu, ki nam vendar jasno kaže, da moramo po spoznani resnici tudi živeti? Kaj pravi sv. apostol Pavel: *Ako bi imel vero tako močno, da bi ž njo celó gore premikal — ako pa nimam ljubezni*, (t. j. življenja po veri uravnanege), *mi vse nič ne koristi*. Ljubezen torej, t. j. delavno ljubezen, ki spolnuje zapovedi, ki nas dela res Bogu dopadljive, ki nam pomaga, da res dosežemo svoj namen, ta ljubezen je nam neizogibno potrebna, zakaj brez nje je naša vera mrtva. To ljubezen pa v naših srcih užiga sveti Duh; on nam daje tisti skrivnostni, nebeški ogenj, ki nas za vse dobro navdušuje, ki nam daje moč, da vstrajamo tudi v najhujših nasprotnostih zvesti Jezusu Kristusu do konca, do zadnjega zdihljeja! Ta ogenj ljubezni božje mora sedaj poleg vere in upanja plamteti v naših srcih, ta ogenj nam bo ostal potem tudi po smrti v večnosti, zakaj vera bo prenehala, ko bomo Boga gledali, upanje bo prenehalo, ko bomo Boga uživali, ljubezen pa bo ostala na večno. Amen. J. Slavec.

2. Kje in kako nas sedaj uči sv. Duh?

Tolažnik sv. Duh pa, katerega bo poslal
Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in
vas opomnil vsega, karkoli sem vam rekel.
Jan. 14, 26.

Sedaj obhajamo binkoštno praznike. Ti prazniki so za nas zelo pomenljivi. Binkoštno nedeljo slavimo mi katoliški kristijani ali katoliška cerkev svoj rojstni god. Na ta dan je bilo namreč na Petrovo besedo v imenu Jezusovem krščenih in v sv. katoliško cerkev sprejetih 3000 ljudi, zatorej je ta dan v resnici rojstni dan sv. katoliške cerkve! Pa na današnji dan obhajamo mi tudi svoj imendan. Navada je pri sv. krstu dati vsakemu krščencu ime kakega svetnika; eno ime pa nosimo po sv. krstu vsi, kakorkoli se različno imenujemo, in to ime je — kristijan; torej praznujemo to nedeljo naš splošni imendan. Ravno ta dan, ko so judje imeli svoj veliki praznik žetve, je hotel priti sv. Duh, obljubljeni tolažnik in učenik, na zemljo. Vsaj so pa tudi res imeli ta dan apostoli bogato žetev. Tri tisoč snopov so spravili apostoli v nebeško žitnico, kajti prvi kristijani so po prejetem krstu sveto živeli, bili stanoviti v molitvi in daritvi, bili so enega duha in enega srca, in po pravici smemo upati, da je bilo toliko svetnikov, kolikor kristijanov. Pa ta dan so obhajali judje tudi spomin svoje postavodaje

na Sinajski gori, in ravno ta dan je sv. Duh pritisnil pečat popolnosti Jezusovim besedam, in jim dal večno in stalno veljavo, ker hoče po Jezusovi obljubi vedno do konca dni ostati pri nas. Rekel je namreč Jezus svojim apostolom (Jan. 14, 16.—17.): *Jaz bom Očeta prosil, in vam bo dal družega tolažnika, da pri vas ostane vekomaj, Duha resnice, katerega svet ne pozna, vi ga pa bote poznali, ker bo pri vas ostal, in bo v vas ostal. Ne bom vas pustil sirot, k vam bom prišel.* Kristus je tedaj imenoval sv. Duha, kot od sebe in Očeta ločeno osebo, ki bo ostal na večne čase pri apostolih kot tolažnik, kot učenik resnice. Kristijani! Sv. Duh je torej po odhodu Kristusovem v nebo postal njegov namestnik na zemlji kot učenik resnice ne samo pri apostolih, temveč pri vseh ljudeh, in kot tak ostane do konca dni. Mi v sedanjih dneh res ne vidimo tako očitnih znamenj delavnosti sv. Duha, kakor je to bilo v prvih časih, vendar pa je sv. Duh še vedno učenik vseh ljudi tudi sedaj. Kje in kako nam je On učenik, vam hočem razložiti.

a) Sv. Duh nas sedaj uči po naši vesti. Vest nas hvali, če storimo kaj dobrega, ali opustimo kaj hudega; in nas ravno tako graja in nam očita, kadar storimo kaj hudega, ali opustimo kaj dobrega. Glas vesti je glas božji, je glas sv. Duha. Večkrat se zgodi, ko človek misli storiti kak greh, da ga neka notranja groza, nek strah preletuje, glej, to je glas sv. Duha, tvojega učenika, da bi ne grešil; in če si pa vendar vkljub temu storil greh, še ne miruje ta glas božji. Koliko nemira in nepokoja je v človeškem srcu po storjenem grehu, kako vpije, kako grize ta notranji glas ter zopet kliče grešnika ter ga priganja k pokori in poboljšanju. Kaj nikdar, o človek, nisi čul tega glasu, ki ti je očital tvoje, četudi še tako skrivne grehe, ter ti upil: kaj bo s teboj, če boš tako živel, glej, tako življenje te pelje v pogubljenje! Ali pa ti je rekel ta glas božji: Vidiš, kako drugi lepo živé, kako radi molijo, svete zakramente pobožno prejemajo ter vestno izpolnujejo svoje dolžnosti! Kaj boš ti vedno tako hudoben? Ali te ne skrbi sodba pravičnega Boga? Kristijan, kadar čutiš ali slišiš tak glas v svojem srcu, vedi, da je to glas sv. Duha, tvojega učenika, ki te opominja, da se ogneš grehu, ali če si grešil, ki te svari, da se odpoveš grehu in delaš pokoro.

b) Pa ne samo po notranjem glasu, katerega občuti vsak pameten in zaveden človek, nas uči sv. Duh, temveč on se poslužuje tudi vidnih učenikov, svariteljev in opominjevalcev, ki človeka

v njegovem imenu odvrtačujejo od greha in napeljujejo k dobremu. Tako učé stariši svoje otroke namesto sv. Duha, tako govore pridigarji svojim poslušalcem, spovedniki grešnikom — v imenu svetega Duha; tako govore predniki, gospodarji svojim poslom namesto sv. Duha. Po vseh teh govori, uči in svari sveti Duh, in kdor ne posluša teh namestnikov božjih, on ne posluša sv. Duha. Zato je rekel sv. Peter Ananiju (Dj. ap. 5, 3.): *Zakaj si lagal sv. Duhu, in pridržal nekoliko njivine cene?* Ananija je sicer lagal cerkvenim predstojnikom, pa vendar mu sv. Peter očita, da je lagal sv. Duhu. Iz tega sledi, da po predstojnikih dela in uči sv. Duh. — Krščanski otroci! vi imate skrbne stariše, ki neutrujeno čujejo nad vami, ki vas ljubeznivo svaré, če zapazijo kako napačnost nad vami, vam prepovedó to ali ono nevarno hišo, to ali drugo nevarno družčino, vas opominjajo, da se ogiblujete grešnih priložnosti, da pošteno in pobožno živite. Vedite, da po vaših stariših vas uči, opominja in svari sv. Duh, in če jih vi ne ubogate in ne poslušate, — grešite zoper sv. Duha.

Krščanski poslušalci, vi imate dušne pastirje, katere je sveti Duh postavil za vladarje cerkve božje; in ti duhovni pastirji vas v pridigah in krščanskih naukih učé, kako morate živeti po božjih in cerkvenih zapovedih, vam vse krščanske resnice natanko in na drobno razlagajo, da vsi lahko veste, kaj vam je storiti, kaj opustiti, da se rešite večnega ognja, in zveličate svoje duše. Ako si pa vi teh naukov ne jemljete k srcu, ako jih nočete poslušati, ali nočete po teh živeti, vedite, da se pregrešite zoper sv. Duha, svojega učenika, kajti sv. Duh je, ki vam po svojih namestnikih daje nebeške nauke, sveti Duh je, ki vas po dušnih pastirjih uči krščanske pravice; sv. Duh je tudi, ki navdihuje vaše spovednike, ki vam kažejo, kako grdi so vaši gréhi, vas svaré pred vsako grešno priložnostjo in nevarnostjo, vam naznanjajo pripravne pomočke, da bi se ložje varovali in ogibali vsega hudega, vas napeljujejo k pokori in poboljšanju, da zveličate svoje duše. Ako pa vi pri spovedi niste odkritosrčni, se ne lažete le spovedniku, temveč sv. Duhu; ako dobrih opominov nočete poslušati in izpolnjevati, se ustavljate sv. Duhu, svojemu učeniku! Takrat, ko je božji Sin Jezus Kristus dal apostolom oblast drugim grehe odpuščati, jim je rekel: *Prejmite sv. Duha!* Torej po spovednikih dela, uči in odpušča sv. Duh!

c) Pa tudi drugih ljudi se sv. Duh dostikrat posluži, da nas uči in svari. Ti imaš morda kakega resničnega prijatelja, dobro

prijateljico, skrbnega gospodarja, pobožno gospodinjo, ki te ljubeznivo opominja, da bi zapustil kak greh, se odpovedala grešnemu znanju. On te lepo svari in kaže, kako te bo greh časno in večno nesrečnega storil, te pripravil ob poštenje in mir; glej, vse tako ali enako opominjevanje je delo, je milost svetega Duha, tvojega nebeškega učenika! Ako ga pa ti nočeš poslušati ter po svojem razuzdanem potu naprej dereš, vedi, da grešiš zoper sv. Duha.

d) Pa še enega pomočka se dostikrat poslužuje sv. Duh, da bi človeka pripeljal k pravemu spoznanju. Če vsi dosedaj imenovani pomočki ne pomagajo človeku, grešniku odpreti oči, če ne posluša vesti, ne pridigarjev, spovednikov, starišev, prijateljev, — mu Bog pošlje kako šibo, kako nesrečo, ali odvzame kako dobroto. Taka se je zgodila sv. Marjeti Kortonski. Ko je svojega grešnega tovariša mrtvega našla pod brstjem, so se ji odprle oči, in milost sv. Duha jo je zadela in sklenila je, se ne več ustavljati moči in milosti sv. Duha. Začela je delati ostro pokoro, in kakor je začela, tako je tudi stanovitno držala. O, koliko nji enacih je že Bog sv. Duh razsvetlil po nesrečah in nezgodah, da so zapustili greh in kriva pota ter zveličali svoje duše!

Kristijani! Sedaj pa poglejmo še sebe. Kakšni poslušalci in spolnovalci naukov sv. Duha smo mi do sedaj bili? Ali jih ni tudi med nami, ki se smrtno sovražijo? O, kolikokrat so že slišali, da je treba odpustiti sovražniku, če hočejo, da jim bo tudi Oče nebeški odpustil, pa vendar tega ne storé! In kadar v očenašu molijo peto prošnjo, sami sebi prosijo neusmiljeno sodbo. — Ali ni med nami krivičnikov, ki nočejo povrniti tujega blaga, ali popraviti storjene škode vkljub mnogoterim opominom sv. Duha? Ali ni med nami opravljalcev, obrekovalcev, lažnjivcev, ki so bližnjega pripravili ob dobro ime in čast, pa jim še na misel ne pride preklicati svoje laži. — Ali ni med nami preklinjevalcev, ki so se že tisoč- in tisočkrat spovedali svojih kletev in obljubili se poboljšati, pa se niso? Kolikokrat jih je že spovednik prosil, pa so vendar danes tisti preklinjevalci, kakor so pred leti bili! — Ali ni med nami nečistnikov, ki oskrunjajo tempelj sv. Duha vkljub pekočemu glasu svoje vesti, in vkljub vsem svaritvam svojih spovednikov? — Ali ni med nami pijancev in požrešnikov vkljub resnemu opominu sv. Duha, da v mesenem človeku vekomaj prebival ne bo?

Sklenimo torej, kristijani, bolj si k sreči jemati in izpolnjevati nauke in opomine sv. Duha, tega nebeškega učenika, da nas

ne zapusti Bog sv. Duh, in ne prepusti naši trdovratnosti, kakor stoji pisano: *Po svoji trdovratnosti pa, in nespokornem srcu si nakopavaš jezo na dan jeze in razodenja pravične sodbe božje!* (Rim. 2, 4. 5.) Amen.

A. Šimenec.

Binkoštni pondeljek.

Sadovi sv. Duha.

In so bili napolnjeni vsi s sv. Duhom.

Dj. ap. 2, 4.

Slišali smo več predbinkoštnih nedelj zapored v sv. evangeliju, kako je Gospod Zveličar obljuboval apostolom sv. Duha, ki jih bo razsvetljeval in krepečal. To obljubo je izpolnil ravno na binkoštni praznik, na včerajšnji dan. Ta dan je prišel sv. Duh nad apostole, ki so bili zbrani v neki hiši, v podobi gorečih jezikov, ki so se prikazali nad glavo vsakterega. In kaj je bil nasledek tega? Sv. pismo nam odgovarja, ko pravi: *Vsi so bili napolnjeni s sv. Duhom.* (Dj. ap. 2, 4.) Kako se je pa to, da so res prejeli sv. Duha, kazalo na zunaj? V tem, da so bili vsi spremenjeni, ne sicer telesno, pač pa duševno. Poprej so bili nevedni, zdaj so pa dobro znali vse resnice sv. vere in so govorili v več jezikih; — poprej so bili sila boječi; bali so se Judov, bali so se smrti — a sv. Duh jim je pregnal ta strah, napolnil jih z ognjem božje ljubezni tako, da so pogumno zapustili hišo ter oznanovali križanega Zveličarja. Niso se bali ne muk ne smrti, ampak še veseli so je bili. To je bil sad prihoda sv. Duha pri učencih Jezusovih.

Predragi, tudi mi smo že prejeli sv. Duha v zakramentu sv. birme; takrat nas je posvetil. On nas pa še vedno posvečuje, kolikorkrat vredno prejmemo kak zakrament. In kakor pri apostolih, tako bi se moralo to tudi pri nas na zunaj kazati. Kako pa? Takó, da sv. vere nimamo le v srcu, ampak da jo kažemo tudi v delih, da jo zagovarjamo in po njej živimo brez strahu pred ljudmi, kakor so apostoli to storili. Oglejmo si torej danes na drugi binkoštni praznik nekoliko te s a d o v e s v. D u h a , t a z n a m e n j a m i l o s t i b o ž j e .

Kakor se iz sadu spozná, je li drevo dobro ali slabo, ravno tako se tudi iz sadu, t. j. po delih, po obnašanju, govorjenju spozna, če sv. Duh prebiva v človeku ali ne.

1. Prvo znamenje je ljubezen. To je ona plemenita, vzvišena ljubezen, po kateri človek ljubi Boga čez vse, bližnjega pa zavoljo Boga, kakor samega sebe. Tako ljubezen je imel sveti apostol Pavel; zato prepričevalno poprašuje: *Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč?* (Rimlj. 8, 35.) Polni ljubezni božje so bili tudi drugi apostoli, na čelu jim sv. Peter. Ko so jim judje prepovedovali oznanovati križanega Zveličarja, odgovorili so: *Boga je treba bolj slušati, kakor ljudi.* (Dj. ap. 5, 29.) V čem pa obstoji ta ljubezen do Boga? V tem, da izpolnjujemo njegove zapovedi. Saj On sam pravi: *Tisti me ljubi, ki izpolnjuje moje zapovedi.* Človek, ki v resnici ljubi Boga, si prizadeva vselej in povsod, naj si bo v tem ali onem stanu izpolnjevati voljo božjo, bojevati se zoper greh in strasti. Kdor pa ljubi Boga, ljubi tudi svojega bližnjega, posebno svojega sorodnika ter skrbi za njegovo časno, posebno pa večno srečo. Tako ljubezen do bližnjega je imel sv. Peter Klaver, ki je skozi 40 let pri zamorskih sužnjih bival ter jim z vso ljubeznijo lajšal bolečine. Tako ljubezen do bližnjega je imel sv. Ignacij, ki je rekel: „Ko bi mogel tisočkrat umreti v enem dnevu, rad bi tisočkrat prestal smrt, da bi rešil eno dušo«. Torej vse delati v čast božjo in skrbeti tudi za telesno in dušno srečo svojega bližnjega, to je prelepi sad sv. Duha, ki se imenuje ljubezen.

2. Neko drugo znamenje, da ima človek v resnici sv. Duha in milost božjo, je potrpežljivost. Kdor ima to čednost, on ne godrnja zoper previdnost božjo v bolezni, ne mrmra v raznih britkostih, ampak se vdaja v voljo božjo, ker je prepričan, da ga ta težava ni zadela brez volje božje in da hoče Bog s tem le njegovi duši dobro. To lepo čednost so imeli apostoli. Ko so jih judje dali pretepati zaradi oznanovanja sv. evangelija, tedaj so šli ne godrnjaje, ne togotni, ampak kakor sv. Lukež pravi: *Šli so veseli spred zboru, ker so bili vredni spoznani zavoljo Jezusovega imena zasramovanje trpeti.* (Dj. ap. 5, 40.) Znano je tudi, kako je sv. Lidvina 38 let potrpežljivo prenašala hude bolečine. Človek, ki je poln sv. Duha, zdihnil bo semtertje v trpljenju: »Saj sem to ali ono zaslužil — naj bo za pokoro!« —

3. Kako se še razodeva sv. Duh v človeku? V tem, da je človek v milosti božji krotek in prizanesljiv, kakor je bil Gospod Zveličar. Kako prizanesljiv je bil Kristus nasproti Izraelcem! Velikokrat so ga zavrgli kot svojega Boga ter molili malike. Ali vendar jim je spet in spet odpustil, ako so se le kesali in spreobrnili. Kako prizanesljivo je ravnal s svojimi učenci, ki so bili še tako nevedni, neučeni, trdi in prepirljivi! Kako veliko-dušno je prizanašal grešnikom! Ni jih kaznoval precej po storjenem grehu, ampak čakal jih je leta in leta, kakor oni vrtnar nerodovitno drevo, ki več let ni dajalo sadu — in ako so se grešniki spokorili in poboljšali, jim je iz srca odpustil. Spomnimo se le na Marijo Magdaleno, ali ono Samaritanko pri Jakobovem vodnjaku. Jezus ni pustil, da bi umrli v pregrehah, ampak ji je čakal, da ste se spokorili. — Tako ravna tudi kristijan, ki je poln sv. Duha. Ne goji smrtne jeze v svojem srcu do sovražnika, ampak je precej voljan mu odpustiti in se z njim spraviti. Ne želi, ne privoščiti onemu nič slabega, ki je njemu storil kaj žalega, ampak po zgledu Zveličarjevem, želi in privoščiti mu vse dobro in moli zanj.

Sv. Duh stori človeka tudi krotkega, ki premaguje jezo, kedar ga kdo draži ali razžali. Krotak človek ravna po zgledu Jezusovem, *ki, ko je bil preklinjan, ni klel; ko je trpel, ni pretil, temveč se mu je udal, ki ga je krivično sodil.* Takó popisuje Gospodovo krotkost sv. Peter. Zato nas Kristus, sklicevaje se na to svojo krotkost, sam opominja rekoč: *Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen.* (Mat. 11, 29.) Prvi, ki je v djanju pokazal, da se je dobro navadil krotkosti od svojega Učenika, je bil sv. Štefan, ki je celó molil za one, ki so ga pobijali s kamenjem.

4. Oni, ki je poln sv. Duha, je nadalje zvest. Zvest je najprvo Bogu, natanko izpolnjuje svoje dolžnosti do Njega. Moli, kedar je čas molitve; gre v cerkev, kedar ga kliče Gospodov dan: nedelja ali praznik in tam v cerkvi v pobožni molitvi časti Boga, svojega Stvarnika, skrbi pa tudi za svojo neumrjočo dušo s tem, da Boga prosi, naj mu pomaga v skušnjavah; naj mu dá živo vero, trdno zaupanje in gorečo ljubezen; on skrbi za svojo dušo s tem, da jo v zakramentu sv. pokore opere storjenih grehov, pri sv. obhajilu jo pa nasiti z nebeško jedjo: z živim telesom in živo krvjo Jezusa Kristusa. Veren kristijan je zvest Bogu, ter se ne dá odvrniti od sv. maše ob nedeljah in praznikih, ne od pre-

jemanja sv. zakramentov, če bi ga drugi še tako zapeljevali. — Kdor je poln sv. Duha, je pa zvest tudi svojemu bližnjemu, tako posel svojemu gospodarju, prijatelj prijatelju. Dobri krščanski posli ne delajo pridno samo takrat, če jih kdo opazuje, ampak tudi takrat, če jih nihče ne vidi, ker si mislijo: plačilo bom dobil in to plačilo moram zaslužiti s pridnim delom. — Kdor je poln sv. Duha, ta bo hrepenel po tem, *kar je zgoraj, kjer Kristus sedi na desnici božji, iskal bo to, kar je zgoraj, ne tega, kar je na zemlji*. Varoval se bo z vso skrbjo smrtnega greha; če je bil tako nesrečen, da ga je storil, ne bo dolgo živel v tem nevarnem stanu, ampak kakor hitro je mogoče, se ga bo skesano spovedal, da bi zopet zadobil milost božjo.

5. Kdor je poln sv. Duha, ta se tudi ne bo udajal nezmernosti v jedi, posebno pa v pijači, ker je prepričan, da se v pijanosti zapravlja denar, zdravje in poštenje, daje pohujšanje, se preklinja in nespodobno govori. Veren kristjan bo to strast premagoval in se vseh pomočkov poslužil, da bi se je odvadil. Sv. Peter nas vedno opominja: *Bodite trezni!* (I. Petri 5, 8.) Dober kristijan se pač razveseljuje s svojimi tovariši, ki so enake vrste z njimi, ali on vé povsod ohraniti pravo mero v jedi in pijači, je previden v govorjenju; varuje se posebno kletvine, ker ve, da sv. Pavel govori: *Preklinjevalci ne bodo videli nebeškega kraljestva*.

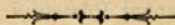
6. Sad sv. Duha je tudi zatajevanje samega sebe, da človek ne ustreže vsaki želji svojega srca, da ne steguje svojih rok po tujem blagu, da kroti svoje strasti, posebno jezo, vsled katere nastane toliko prepira in nemira, da ni len pri vsakdanjem delu, za službo božjo, za prejemanje sv. zakramentov i. t. d. Da, ako hočemo za Kristusom priti, moramo same sebe zatajevati. Gospod namreč pravi: *Ako hoče kdo moj učenec biti, naj zataji samega sebe, vzame svoj križ na-se in naj hodi za menoj!*

7. Sad sv. Duha se kaže tudi v tem, da oni, ki so napolnjeni s sv. Duhom, hrepené po čistosti srca in se vsega varujejo, kar bi jim jo moglo vzeti ali omadeževati. Vedó namreč, da pravi Kristus: *Blagor jim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali*. Njega, največjo lepoto, bodo vso večnost uživali, veselili se bodo z Marijo, prečisto Devico in čistimi angelskimi duhovi.

8. On, ki živi v milosti božji, vživa tudi nepopisljivi notranji mir in srčno zadovoljnost, ki se mu takorekoč že z obraza bere. Vesel je, če je tudi nizkega stanu, če ima tudi obilo

dela — vendar je vesel. In odkod to veselje? Od mirne vesti! To je oni notranji mir, katerega nepopoljšljivi grešnik ne pozná, v katerem Kristus sam pravi: *Svoj mir vam dam, svoj mir vam zapustim, ne mir, kakor ga svet daje.*

To so darovi sv. Duha. V resnici srečen je kristijan, ki jih uživa. Greh in edino le smrtni greh more biti vzrok, da kdo ni deležen teh darov. Dragi v Kristusu! Samo ti darovi so vredni, da se z vsemi močmi bojujemo zoper greh, da se vedno in povsod varujemo bližnjih priložnosti in nevarnosti, ki napeljujejo v greh. Storimo mi svojo dolžnost; kar bo še manjkalo, prejeli bomo od Njega, ki je močne in neustrašene storil apostole. Amen. —k

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Razlaga novega Velikega katekizma*, potrjenega od vseh avstrijskih škofov, zbranih na Dunaju 9. aprila 1894. Spisal in založil dr. Ivan Križanič, kanonik sen. lavantinski, profesor pastirstva. Drugi del. V Mariboru 1901. 8°. Str. 336—663. Natisnila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Cena 3 K. — Ko smo naznanili, da je izšel prvi del te slovenski duhovščini tako dobro došle „Razlage novega Velikega katekizma“ (Gl. „Duh. Pastir“, XVI. letnik str. 707), smo govorili o njeni osnovi in omenjali mnogih njenih vrlin. Upamo, da bomo o podrobnostih mogli pozneje kaj več govoriti.

2. *Socijalizem*. Spisal dr. Janez Ev. Krek. I. snopič. Str. 1—32. Izdaja „Slovenska kršč.-socijalna zveza“. V Ljubljani 1901. Tisek „Katoliške tiskarne“. Veleučeni dr. Janez Ev. Krek je zbral sestavke, tičoč se bistva in zgodovine socijalnega gibanja, ki jih je od leta 1896. priobčeval v „Dom in Svetu“, in druge članke, ki jih je o tej tvarini objavil v „Katoliškem Obzorniku“, v lepo pregledno celoto in jih je začel podajati Slovencem pod zgoraj imenovanim naslovom. Vsebinsko je tako uredil, da je knjiga rabna tudi manj izšolanemu čitatelju. Delo bo izhajalo v mesečnih snopičih, obsegajočih po dve tiskani poli. Ker stane snopič le 30 h, se bo poljudno pisano delo gotovo zeló razširilo in vnelo marsikaterega za socijalno delovanje.

B.

1. *Biblia sacra vulgatae editionis. Die heilige Schrift* des alten und neuen Testamentes. Mit dem Texte der Vulgata. An Stelle des Alliiolischen Bibelwerkes herausgegeben von Augustin Arndt S. J. Mit Approbation des heiligen Apostolischen Stuhles. Dritter Band. 1901. Regensburg. Druck und Verlag von Friedrich Pustet, Typograph des hl. Apostolischen Stuhles. 4°. Str. 1020. Cena nevezani knjigi M 5, v usnje vezani M 6'50. — S tretjim

delom, ki obsega novo zavezo, je dokončana nova izdaja svetega pisma, ki ima na eni strani latinski tekst vulgate, vzporedno ž njim pa natančno in lepo nemško prestavo. Vse nove pridobitve eksegetične vede so vestno porabljene. Nemški prevod nove zaveze je prirejen po vulgati; na nekatere majhne razlike, ki so med vulgato in grškim izvirnikom, opozarja pisatelj v opombah, prav kakor naroča okrožnica „Providentissimus Deus“: „Ako-ravno spoznamo pomen hebrejskega in grškega izvirnika iz vulgate, je vendar koristno, kakor svetuje sv. Avguštín, v slučajih, kjer je v vulgati kak manj jasen izraz, primerjati hebrejski ali grški izvirnik z vulgato.“ Nemški prevod se sicer naslanja na Alliolijevo izdajo, pa je v mnogem oziru popolnoma samostojen, kakor to zahteva razvitek živega jezika. Opombe imajo pred vsem namen razložiti besedni pomen sv. pisma po naukih cerkvenih očetov in najboljših razlagalcev sv. pisma, in še-le v drugi vrsti podajati tudi primerne nauke za uporabo vernikom. Te opombe zadoščajo duhovniku ali tudi svetnemu omikancu, ki se ne more posluževati večjih svetopisemskih razlag. Da je vnanja oblika in tisk primeren vzvišeni vsebini, ni treba povdarjati, ker je knjiga izšla v svetovnoznani Pustetovi založbi.

2. *Maria, der Christen Hort*. Erster Band: Predigten über die hochgebenedeite Mutter des Herrn. Zweiter Band: Predigten für alle Muttergottesfeste im Laufe des Jahres. Von G. Diessel, C. Ss. R. 1900. Založil Fr. Pustet v Reznu. Str. prvega dela: XIV + 490, drugega dela: XIV + 720. Cena obema zvezkoma nevezanima K 9'60, vezanima v usnje K 11'28. — Prvi del naznanjenih pridig obravnava velike Marijine prednosti in njene prelepe čednosti ter nam slika nebeško Mater kot mogočno priprošnjico kristijanov. Pridige so torej jako primerne za šmarnično pobožnost, za devetdnevnic, za nagovore v Marijinih družbah itd. Urejene so tako, da je tudi vsak govor sam za-se celoten. Drugi del pa obsega 73 pridig za Marijine praznike, in sicer ne samo za zapovedane praznike, ampak tudi za vse sopraznike, kakor n. pr. za sopraznik Marije sedem žalosti, Marije pomočnice kristijanov, Marije vedne pomoči, Marijinega obiskovanja, Marije, pribežališče grešnikov itd. Za vsak praznik so štiri ali pet pridig. Kljub toliki množici pa so posamezne pridige jedrnate; govornik ničesar ne trdi, česar tudi ne dokaže. Iz verskih nauk izvaja prav neprisiljeno nauke za življenje. Svojo bogato skušnjo je pridigar spretno porabil. V obilni meri se poslužuje tudi zgledov, ki — kakor pravi v predgovoru — tako vplivajo na vernike, kakor nazorni nauk na otroke. Govornikom, ki imajo priliko večkrat proslavljati Marijo, bodo te pridige gotovo ugajale.

3. *Die Requiemessen* nach dem gegenwärtigen liturgischen Rechte. Von Franz Xaver Rindfleisch, ehemals Subregens im bishöfl. Seminare zu Eichstätt, jetzt Pfarrer in Grossenried. Založil Fr. Pustet v Reznu. 1901. Str. 72. Cena M 0'80. — Ker so črne sv. maše vsled novejših določil dobile mnogo novih predpravil v korist dušam v vica, je bilo gotovo hvaležno delo, zbrati vse novejšje odločbe kongregacije za sv. obrede. To je storil pisatelj v imenovani knjižici ter nam podal jasen pregled o vseh prejšnjih še veljavnih in novejših določbah gledé črnih sv. maš.